

GUIA DE L'ESTUDIANT **2010-2011**

ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE CIÈNCIES DE LA SALUT
GRAU EN FISIOTERÀPIA

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE CIÈNCIES DE LA SALUT	3
Estructura	3
Departaments	3
Òrgans de govern	3
CALENDARI ACADÈMIC	5
ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS	8
Metodologia	8
Procés d'avaluació	9
PLA D'ESTUDIS	11
Ordenació temporal de l'ensenyament	11
ASSIGNATURES DE PRIMER CURS	14
Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut	14
Comunicació i Educació per a la Salut	17
Estudi del Cos Humà I	20
Fonaments de la Professi3	23
Bioètica	26
Cultura, Societat i Salut	29
Estudi del Cos Humà II	32
Fonaments de la Professi3	35
Psicologia Evolutiva i de la Salut	37
Salut Pública	40
ASSIGNATURES DE SEGON CURS	43
Cinesiologia i Sistema Nervios	43
Cinesiteràpia	46
Fisiopatologia	48
Procediments Generals en Fisioteràpia I	52
Valoraci3	54
Anglès per a les Ciències de la Salut	56
Antropometria i Ergonomia	58
Elaboraci3	60
Farmacologia	63
Patologia Medicoquirúrgica I	66
Procediments Generals en Fisioteràpia II	69
Teràpia Manual d'Extremitats Superiors i Inferiors	72

PRESENTACIÓ

L'Escola Universitària de Ciències de la Salut va néixer el 1974 amb el nom d'Escola d'Infermeria «Osona», a iniciativa de la delegació d'Osona del Col·legi de Metges. El 1980 els estudis d'Infermeria passen a ser diplomatura universitària i el centre s'adscriu a la UAB. L'any 1987 es va integrar als Estudis Universitaris de Vic i pel maig de 1997, amb la Llei de Reconeixement de la Universitat de Vic pel Parlament de Catalunya, passa a denominar-se Escola Universitària de Ciències de la Salut i incorpora nous ensenyaments: Fisioteràpia (1997), Teràpia Ocupacional (1997), Nutrició Humana i Dietètica (1998) i Treball Social (2010).

Aquesta diversitat d'ensenyaments complementaris permet als nostres professors i estudiants gaudir dels avantatges de l'intercanvi d'experiències i coneixements en un marc universitari ampli. L'Escola Universitària de Ciències de la Salut de la Universitat de Vic té com a missió formar professionals amb una base sòlida, científica i humanista, amb competència per:

- Actuar d'acord a una perspectiva holística de la salut, respectant la individualitat de la persona, els seus drets i les seves creences, sense prejudicis ni discriminacions.
- Valorar, analitzar i proporcionar una atenció individualitzada en situacions de salut-malaltia tenint en compte els factors físics, psíquics, socials, ambientals i culturals.
- Realitzar actuacions de promoció, prevenció i restabliment o millora de la salut, benestar i qualitat de vida, adreçades a la persona, família, grup o comunitat, en els àmbits comunitari, social i de salut, tant en el domicili de la persona com en les institucions, organismes o entitats públiques o privades.
- Utilitzar habilitats de comunicació, negociació i empatia en el marc de la relació assistencial.
- Orientar, acompanyar i educar la persona, família o grup promovent la seva capacitat, compromís i presa de decisions pel que fa a l'autocura i protecció de la salut.
- Actuar de manera reflexiva i ètica, assegurant el respecte a la dignitat, la privacitat i la confidencialitat de la persona, família o grup.
- Aplicar el mètode científic per a la resolució de problemes i utilitzar l'evidència científica en la presa de decisions.
- Col·laborar amb estudiants o professionals d'altres disciplines en l'estudi, anàlisi i resolució de casos.
- Identificar i analitzar problemes emergents que comprometen la salut de la població, ja vinguin derivats d'alteracions de la salut o d'altres problemàtiques socioculturals que la poden afectar.
- Desenvolupar l'esperit reflexiu i innovador per buscar noves respostes als problemes de salut més prevalents i les necessitats canviants de la població.

El projecte docent de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut es fonamenta en sis eixos bàsics de formació:

1. Reconèixer la persona, sana o malalta, com un tot únic i dinàmic en constant interacció amb els altres i amb l'entorn.
2. Incorporar un mètode científic de treball que guiï les intervencions i permeti avaluar-ne els resultats.
3. Apreciar la comunicació i la relació assistencial com una eina indispensable de l'actuació professional, des d'una vessant educativa, d'ajuda i d'acompanyament.
4. Promoure cures adequades per recuperar o millorar la salut i la qualitat de vida de les persones.
5. Adoptar una actitud ètica fonamentada en el respecte a la individualitat, la dignitat i l'autonomia de l'altre.
6. Adoptar una actitud de compromís amb l'actualització constant dels propis coneixements d'acord amb els avenços científics i les necessitats emergents de la població.

El professorat promou aquests eixos formatius a través de la interacció a l'aula, les tutories individuals o grupals, la reflexió, l'anàlisi i la presa de decisions per tal que els estudiants assolixin els coneixements, les habilitats i les actituds necessaris per desenvolupar les seves competències professionals. Els mitjans institucionals on es recullen les informacions generals sobre la Universitat de Vic i els seus serveis la pàgina web, la guia de l'estudiant que teniu a les mans, o el campus virtual són algunes de les eines que us facilitaran l'aprofundiment dels recursos que teniu al vostre abast i la informació bàsica indispensable per a la vostra trajectòria curricular entre nosaltres.

Aquesta guia pretén orientar-vos en els diferents aspectes acadèmics i organitzatius del vostre centre. Hi trobareu l'estructura organitzativa, el calendari acadèmic i el pla d'estudis en el qual esteu matriculats.

En nom de tot l'equip directiu de l'escola, el professorat i el personal d'administració i serveis em plau donar-vos la benvinguda a l'EUCS i desitjar-vos una estada profitosa i satisfactòria entre nosaltres.

Anna Bonafont i Castillo

Directora de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut

ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE CIÈNCIES DE LA SALUT

Estructura

L'Escola Universitària de Ciències de la Salut de la Universitat de Vic ofereix els ensenyaments següents:

- Diplomatura d'Infermeria
- Diplomatura de Fisioteràpia
- Diplomatura de Teràpia Ocupacional
- Diplomatura de Nutrició Humana i Dietètica
- Grau en Infermeria
- Grau en Fisioteràpia
- Grau en Teràpia Ocupacional
- Grau en Nutrició Humana i Dietètica
- Grau en Treball Social

Màster en Envel·liment Actiu: Bases per a una Atenció Integrada

Els òrgans de govern unipersonals de l'EUCS són: directora, sotsdirectora, cap d'estudis, coordinadors d'ensenyament, directors de departament i responsables d'àrees funcionals.

Els òrgans col·legiats de govern de gestió, coordinació i participació de l'EUCS són: Consell de Direcció i Claustre de Centre.

Departaments

Les unitats bàsiques de docència i de recerca de l'Escola són els Departaments, que agrupen el professorat en funció d'àrees de coneixement, estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant de cada departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de director de Departament.

Els departaments de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut són:

Departament de Desenvolupament Humà i Acció Comunitària

directora: Laura Mascarella i Tarradellas

Departament de Processos d'Atenció Terapèutica i Qualitat de Vida

director/a: a determinar

Òrgans de govern

El Consell de Direcció és l'òrgan col·legiat de govern de l'Escola. Està constituït pels membres següents:

Directora de l'Escola, que el presideix: Anna Bonafont i Castillo
Sotsdirectora: Teresa Lleopart i Coll
Cap d'estudis: M. Pilar Turón i Morera
Directora del Departament de Desenvolupament Humà i Acció Comunitària: Laura Mascarella i Tarradellas
Director/a del Departament de Processos d'Atenció Terapèutica i Qualitat de Vida: a determinar
Coordinadora de la titulació d'Infermeria: M. Cinta Sadurní i Bassols
Coordinadora de la titulació de Fisioteràpia: Ester Goutan i Roura
Coordinador/a de la titulació de Teràpia Ocupacional: a determinar
Coordinadora de la titulació de Nutrició Humana i Dietètica: Núria Obradors i Aranda
Coordinador/a de la titulació de Treball Social: a determinar
Responsable de l'Àrea Funcional de Recerca, d'Innovació Docent i Transferència del Coneixement: Núria Obradors i Aranda
Responsable de l'Àrea Funcional de Pràctiques Clíniques: M. Carme Raurell i Costa
Responsable de l'Àrea Funcional de Formació Continuada: Montserrat Lorenzo i Avila
Referent de Relacions Internacionals i Mobilitat: Montserrat Moncunill i López

CALENDARI ACADÈMIC

PRIMER SEMESTRE

Setmanes de docència

1r curs: del 20 de setembre de 2010 (acollida) al 14 de gener de 2011. Es publicarà al campus virtual l'hora i lloc de l'acollida.

2n curs: del 20 de setembre de 2010 al 14 de gener de 2011

Setmanes d'avaluació

1r i 2n curs: del 17 de gener a l'11 de febrer de 2011

SEGON SEMESTRE

Setmanes de docència

1r i 2n curs: del 14 de febrer al 3 de juny de 2011

Setmanes d'avaluació

1r i 2n curs: del 6 de juny al 23 de juny de 2011

Vacances i dies festius

Vacances de Nadal:

Del 24 de desembre de 2010 al 7 de gener de 2011, ambdós inclosos

Vacances de Setmana Santa:

Del 18 al 25 d'abril de 2011, ambdós inclosos

Dies festius:

Dissabte 9 d'octubre de 2010- No lectiu

Dilluns 11 d'octubre de 2010 - Pont

Dimarts 12 d'octubre de 2010- El Pilar

Dissabte 30 d'octubre de 2010- No lectiu

Dilluns 1 de novembre de 2010 - Tots Sants

Dissabte 4 de desembre de 2010- No lectiu

Dilluns 6 de desembre de 2010 - La Constitució

Dimarts 7 de desembre de 2010 - Pont

Dimecres 8 de desembre de 2010 - La Puríssima

Dilluns 13 de juny de 2011 - Segona Pasqua (festa local pendent d'aprovació)

Divendres 24 de juny de 2011 - Sant Joan

Dilluns 4 de juliol de 2011- Pont

Dimarts 5 de juliol de 2011 - Festa Major (festa local)

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals i autonòmiques

Calendari acadèmic 2010-2011

Docència:

Les 36 setmanes del curs acadèmic es distribuïran entre el 6 de setembre i el 2 de juliol
Les 30 setmanes de docència es distribuïran entre el 6 de setembre i el 4 de juny
Els ensenyaments de Màster i de Formació Continuada podran allargar aquests períodes

Vacances de Nadal:

Del 24 de desembre de 2010 al 7 de gener de 2011, inclosos

Vacances de Setmana Santa:

Del 18 al 25 d'abril de 2011, inclosos

Dies festius:

Dissabte 9 d'octubre de 2010- No lectiu
Dilluns 11 d'octubre de 2010 - Pont
Dimarts 12 d'octubre de 2010- El Pilar
Dissabte 30 d'octubre de 2010- No lectiu
Dilluns 1 de novembre de 2010 - Tots Sants
Dissabte 4 de desembre de 2010- No lectiu
Dilluns 6 de desembre de 2010 - La Constitució
Dimarts 7 de desembre de 2010 - Pont
Dimecres 8 de desembre de 2010 - La Puríssima
Dilluns 13 de juny de 2011 - Segona Pasqua (festa local pendent d'aprovació)
Divendres 24 de juny de 2011 - Sant Joan
Dilluns 4 de juliol de 2011- Pont
Dimarts 5 de juliol de 2011 - Festa Major (festa local)

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals i autonòmiques

ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS

Metodologia

Els crèdits ECTS

El crèdit ECTS (o crèdit europeu) és la unitat de mesura del treball de l'estudiant en una assignatura. Cada crèdit europeu equival a 25 hores que inclouen totes les activitats que realitza l'estudiant dins d'una determinada assignatura: assistència a classes, consulta a la biblioteca, pràctiques, treball de recerca, realització d'activitats, estudi i preparació d'exàmens, etc. Si una assignatura té 6 crèdits vol dir que es preveu que el treball de l'estudiant haurà de ser equivalent a 150 hores de dedicació a l'assignatura (6 x 25).

Les competències

Quan parlem de competències ens referim a un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds aplicades al desenvolupament d'una professió. Així doncs, la introducció de competències en el currículum universitari ha de possibilitar que l'estudiant adquireixi un conjunt d'atributs personals, habilitats socials, de treball en equip, de motivació, de relacions personals, de coneixements, etc. que li permetin desenvolupar funcions socials i professionals en el propi context social i laboral.

Algunes d'aquestes competències són comunes a totes les professions d'un determinat nivell de qualificació. Per exemple, tenir la capacitat de resoldre problemes de forma creativa, o treballar en equip, són **competències generals o transversals** de pràcticament totes les professions. És de suposar que un estudiant universitari les adquirirà, incrementarà i consolidarà al llarg dels seus estudis, primer, i, després, en la seva vida professional.

Altres competències, en canvi són **específiques** de cada professió. Un fisioterapeuta, posem per cas, ha de dominar unes competències professionals molt diferents de les que ha de dominar un treballador social.

L'organització del treball acadèmic

Les competències professionals plantegen l'ensenyament universitari més enllà de la consolidació dels continguts bàsics de referència per a la professió. Per tant, demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que parlem de tres tipus de treball a l'aula o en els espais de la Universitat de Vic, que en el seu conjunt constitueixen les hores de contacte dels estudiants amb el professorat:

Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que imparteix el professorat a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.

Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat dels estudiants amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, correcció d'exercicis, activitats en grup a l'aula, col·loquis o debats, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, etc. Aquestes sessions podran estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.

Les **sessions de tutoria** són aquelles hores en què el professorat atén de forma individual o en petit grup els estudiants per conèixer el progrés que van realitzant en el treball personal de l'assignatura, orientar o dirigir els treballs individuals o grupals o per comentar els resultats de l'avaluació de les diferents activitats. La iniciativa de l'atenció tutorial pot partir del professorat o dels mateixos estudiants per plantejar dubtes sobre els treballs de l'assignatura, demanar

orientacions sobre bibliografia o fonts de consulta, conèixer l'opinió del professorat sobre el propi rendiment acadèmic o aclarir dubtes sobre els continguts de l'assignatura. La tutoria és un element fonamental del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

Dins el pla de treball d'una assignatura també s'hi preveuran les sessions dedicades al **treball personal dels estudiants** que són les hores destinades a l'estudi, a la realització d'exercicis, a la recerca d'informació, a la consulta a la biblioteca, a la lectura, a la redacció i realització de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc.

El Pla de treball

Aquesta nova forma de treballar demana la creació d'eines de planificació per a l'alumnat per tal que pugui organitzar i preveure la feina que ha de realitzar a les diferents assignatures. És per això que el Pla de treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat.

El Pla de treball és el document que ha de reflectir la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del semestre o del curs. Es tracta d'un document que planifica temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els elements indicats anteriorment.

El Pla de treball és l'instrument que serveix de guia per planificar els continguts i les activitats de les sessions de classe, les sessions de treball dirigit i les sessions de tutoria i consulta. En el Pla de treball s'hi concretaran i planificaran els treballs individuals i de grup i les activitats de treball personal de consulta, recerca i estudi que caldrà realitzar en el marc de l'assignatura.

El Pla de treball s'ha de centrar bàsicament en el treball de l'estudiant i ha d'orientar-lo perquè planifiqui la seva activitat d'estudi encaminada a l'assoliment dels objectius de l'assignatura i a l'adquisició de les competències establertes.

L'organització del pla de treball pot obeir a criteris de distribució temporal (quinzenal, mensual, semestral, etc.) o bé pot organitzar-se seguint els blocs temàtics del programa de l'assignatura (o sigui, establint un pla de treball per a cada tema o bloc de temes del programa).

Procés d'avaluació

Segons la normativa de la Universitat de Vic, els ensenyaments oficials de grau s'avaluaran de manera continuada i hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Per obtenir els crèdits d'una matèria o assignatura s'hauran d'haver superat les proves d'avaluació establertes en la programació corresponent.

L'avaluació de les competències que l'estudiant ha d'assolir en cada assignatura requereix que el procés d'avaluació no es redueixi a un únic examen final. Per tant, s'utilitzaran diferents instruments per poder garantir una avaluació continuada i més global que tingui en compte el treball que s'ha realitzat per assolir els diferents tipus de competències. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació amb el mateix nivell d'importància:

Avaluació de procés: Seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge realitzat durant el curs. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals o grupals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per realitzar els treballs de grup, etc.

L'avaluació del procés es farà a partir d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o

s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Alguns exemples serien: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències, etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del semestre.

Avaluació de resultats: Correcció dels resultats de l'aprenentatge de l'estudiant. Aquests resultats poden ser de diferents tipus: treballs en grup de forma oral i escrita, exercicis de classe realitzats individualment o en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, redacció de treballs individuals, exposicions orals, realització d'exàmens parcials o finals, etc.

Les darreres setmanes del semestre estaran dedicades a la realització de proves i activitats d'avaluació.

Els estudiants que no superin l'avaluació hauran de matricular i repetir l'assignatura el proper curs.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica	60
Obligatòria	117
Optativa	15
Treball de Fi de Grau	8
Pràctiques Externes	40
Total	240

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS

Primer semestre	Crèdits	Tipus
Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut	6.00	Formació Bàsica
Comunicació i Educació per a la Salut	6.00	Formació Bàsica
Estudi del Cos Humà I	6.00	Formació Bàsica
Fonaments de la Professi3 I	6.00	Obligat3ria

Segon semestre	Crèdits	Tipus
Bioètica	6.00	Formació Bàsica
Cultura, Societat i Salut	6.00	Formació Bàsica
Estudi del Cos Humà II	6.00	Formació Bàsica
Fonaments de la Professi3 II	6.00	Obligat3ria
Psicologia Evolutiva i de la Salut	6.00	Formació Bàsica
Salut P3blica	6.00	Obligat3ria

SEGON CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Cinesiologia i Sistema Nerviós	6.00	Formació Bàsica
Cinesiteràpia	6.00	Obligatòria
Fisiopatologia	6.00	Formació Bàsica
Procediments Generals en Fisioteràpia I	6.00	Obligatòria
Valoració i Diagnòstic en Fisioteràpia	6.00	Obligatòria

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Anglès per a les Ciències de la Salut	6.00	Formació Bàsica
Antropometria i Ergonomia	3.00	Obligatòria
Elaboració de Projectes I	3.00	Obligatòria
Farmacologia	3.00	Obligatòria
Patologia Medicoquirúrgica I	6.00	Obligatòria
Procediments Generals en Fisioteràpia II	3.00	Obligatòria
Teràpia Manual d'Extremitats Superiors i Inferiors	6.00	Obligatòria

TERCER CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Fisioteràpia en Traumatologia, Reumatologia i Ortopèdia	6.00	Obligatòria
Mètodes d'Intervenció en Traumatologia, Reumatologia i Ortopèdia	6.00	Obligatòria
Pràcticum I	9.00	Pràctiques Externes
Procediments Generals en Fisioteràpia III	3.00	Obligatòria
Teràpia Manual de la Columna Vertebral	6.00	Obligatòria

Segon semestre	Crèdits	Tipus
Diagnòstic per la Imatge Aplicat a la Fisioteràpia	3.00	Obligatòria
Elaboració de Projectes II	3.00	Obligatòria
Fisioteràpia Cardiorespiratòria	3.00	Obligatòria
Fisioteràpia Comunitària	3.00	Obligatòria
Fisioteràpia Gerontològica i Geriàtrica	3.00	Obligatòria
Patologia Medicoquirúrgica II	3.00	Obligatòria
Pràcticum II	12.00	Pràctiques Externes

QUART CURS

Primer semestre	Crèdits	Tipus
Fisioteràpia en Pediatria	3.00	Obligatòria
Fisioteràpia en Processos Neurològics	3.00	Obligatòria
Mètodes d'Intervenció en Neurologia	6.00	Obligatòria
Optatives	6.00	Optativa
Pràcticum III	9.00	Pràctiques Externes
Treball de Fi de Grau I	3.00	Treball de Fi de Grau

Segon semestre	Crèdits	Tipus
Atenció Integrada	3.00	Obligatòria
Gestió i Administració dels Serveis de Salut	3.00	Obligatòria
Optatives	9.00	Optativa
Pràcticum IV	10.00	Pràctiques Externes
Treball de Fi de Grau II	5.00	Treball de Fi de Grau

ASSIGNATURES DE PRIMER CURS

Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura de Bioestadística en el context global de les carreres relacionades amb la salut, s'entén com una matèria que ha d'aportar la base per poder comprendre la literatura científica d'una banda, i de l'altra capacitar les persones amb una nova eina d'expressió. Dit d'una altra manera, es correspondria al saber llegir i escriure utilitzant com a base el llenguatge estadístic. Així doncs, està directament relacionada amb totes les altres assignatures, ja que dóna a l'alumnat instruments per poder-les entendre i poder-s'hi expressar alhora. És una porta d'entrada al coneixement científic, tret diferencial de la formació universitària. És una iniciació al món de la ciència i a la creació de coneixement. El coneixement científic ha de servir per ajudar els estudiants a donar resposta a les preguntes que els sorgiran en la pràctica clínica. És per això que cal també disposar de competències relacionades amb la cerca d'informació rellevant a l'entorn del problema que es vulgui resoldre. Però principalment és útil per a tots aquells professionals que tenen interès a avaluar els resultats de la seva pràctica professional quotidiana.

Objectius

1. Conèixer les etapes del mètode científic i la seva aplicació en les ciències de la salut.
2. Conèixer, seleccionar i aplicar les proves estadístiques en l'anàlisi de les dades.
3. Utilitzar el programa SPSS en el procés d'anàlisi estadística de les dades.
4. Interpretar els resultats obtinguts en l'anàlisi d'una base de dades.
5. Descriure els resultats estadístics.
6. Conèixer i utilitzar les normes elementals d'edició i de presentació escrita i oral dels treballs originals.
7. Conèixer i utilitzar les principals fonts documentals de l'àmbit de la salut.
8. Identificar l'estructura i el contingut d'un original en una publicació científica.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

Capacitat d'anàlisi i síntesi.
Coneixement bàsic general.
Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
Habilitat en l'ús elemental de la informàtica.
Capacitat per a la resolució de problemes.
Capacitat per al treball en equip.
Capacitat per aprendre.
Habilitat per treballar amb autonomia.

CONTINGUTS:

Mòdul 1. Sistemes d'Informació en Salut:

1. Fonts d'informació, procés de cerca documental i bases de dades bibliogràfiques i documentals en l'àmbit sociosanitari.

Mòdul 2. El mètode científic. Etapes en el procés de la investigació i aportació de l'Estadística.

Mòdul 3. Estadística descriptiva:

1. Conceptes bàsics: variables i escales de mesura.
2. Recollida de la informació i organització de les dades per a l'anàlisi: Codificació i creació de la matriu de dades.
3. Taules de distribució de freqüències.
4. Mesures de tendència central: Mitjana, Moda, Mediana.
5. Mesures de posició: Percentils.
6. Mesures de dispersió: Variància, Desviació estàndard, Amplitud.
7. Mesures de forma: Índex d'asimetria. Índex d'apuntament.
8. Representació gràfica de la informació.
9. Ús del programa SPSS per l'anàlisi estadístic descriptiu.
10. Elaboració d'informes de resultats i edició.

Mòdul 4. Probabilitat:

1. Definició.
2. Probabilitat condicionada. Teorema de Bayes.
3. Distribucions de probabilitat:
  1. Variables discretes i variables contínues.
  2. La distribució Normal.

Mòdul 5. Inferència estadística:

1. Població i mostra:
  1. Teoria del mostratge.
  2. Criteris de representativitat en la selecció dels individus.
2. Distribució mostral d'un estadístic:
  1. Teoria de l'estimació.
  2. Estimació de paràmetres: càlcul d'Intervals de confiança de proporcions i mitjanes.
3. Ús del programa SPSS per a l'estimació de paràmetres.

Mòdul 6. Test d'Hipòtesis:

1. Tipus de proves: conformitat, homogeneïtat i relació. Contrastos unilaterals i bilaterals. Grau de significació.
2. Comparança de proporcions:
  1. Proves de conformitat: Test Binomial.
  2. Proves d'homogeneïtat: Proves χ^2 , McNemar i Test de Wilcoxon.
3. Comparança de mitjanes:
  1. Proves de conformitat: Test T-Student per a una mostra, prova de Normalitat de Kolmogorov-Smirnov.
  2. Proves d'homogeneïtat: Proves T-Student per a dades independents i aparellades. Test U de Mann-Whitney.

4. Correlació i Regressió.
  1. Proves de relació: Coeficient de correlació lineal de Pearson.
  2. Regressió lineal simple.
5. Ús del programa SPSS per a l'aplicació dels tests d'hipòtesi.

Mòdul 7. Integració de conceptes:

1. Exercici de síntesi.
2. Interpretació dels resultats estadístics en la literatura científica de l'àmbit sociosanitari.

AVALUACIÓ:

Desenvolupament d'un cas (grup). (30%).
Proves d'avaluació continua (individual). (70%).

S'ha d'assolir una nota de 5 sobre 10 tant de la part de grup com de la part individual. D'aquesta última part hi haurà tres activitats d'avaluació individuals obligatòries amb pes proporcional a la dedicació lectiva. Cal assolir una nota mínima de 3 punts en cada una d'elles per tal que puguin tenir-se en compte per a l'avaluació individual global.

BIBLIOGRAFIA:

Barón López, F.J. Bioestadística: Métodos y Aplicaciones. Universidad de Málaga. (www.bioestadistica.uma.es/libro/)

Burns, N.; Grove, S. (2004). Investigación en enfermería. (pp 117-145, 3ª ed.). Madrid: Elsevier.

Colton, T. (1979). Estadística en Medicina. Barcelona: Salvat.

Domènech, J.M. (1991). Métodos estadísticos en ciencias de la salud. Barcelona: Signo.

Norman i Streiner (1996). Bioestadística. Madrid: Mosby/Doyma.

Pardell, H. i col. (2001). Manual de Bioestadística. 2ª ed. Barcelona: Masson.

Polit, Hungler (1997). Investigación científica en ciencias de la salud. Santa Fe de Bogotá: McGraw Hill-Interamericana.

Schwartz, D. (1988). Métodos estadísticos para médicos y biólogos. Barcelona: Herder.

Sentís Vilalta, J.; Ascaso Terrén C.; Vallès Segalés A.; Canela Soler J. (1992). Licenciatura. Bioestadística. (2ª ed.) Barcelona: Ed. Científicas y Técnicas.

Susan Milton, J. (1994). Estadística para biología y ciencias de la salud. (2ªed.) Madrid: McGraw Hill-Interamericana.

Zaiats, V.; Calle, M.L. (2001). Probabilitat i estadística: Exercicis II. Universitat Autònoma de Barcelona.

Zaiats, V.; Calle, M.L.; Presas, R. (1998). Probabilitat i estadística. Exercicis I. Vic: Eumo Editorial.

Comunicació i Educació per a la Salut

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria principal de Comunicació i s'imparteix en la formació bàsica de Fisioteràpia. Es relaciona amb al altres assignatures d'infermeria de primer curs i esdevindrà una part important d'assignatures dels següents cursos.

La Comunicació és clau en totes les accions dels professionals que treballen amb i per als éssers humana. Per això es considera bàsica en la formació de les professions sanitàries, com ho és Fisioteràpia, per desenvolupar una relació empàtica amb els usuaris, famílies i grups, i també com a eina d'Educació per a la Salut (EpS). El paper de l'EpS i de la Comunicació és significatiu en totes les esferes de l'atenció integral a les persones. És a dir, tant en la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia, el tractament dels problemes de salut, la rehabilitació física i/o mental com en la reinserció social.

Objectius

1. Comprendre la importància de la comunicació i la relació terapèutica en la professió sanitària.
2. Comprendre la importància de la comunicació i l'EpS en la funció docent, en els diferents àmbits d'actuació professional
3. Descriure models, tècniques i estratègies de Comunicació i d'EpS
4. Aplicar els coneixements de la comunicació i de l'EpS per proposar actuacions pedagògiques adequades a les necessitats educacionals de les persones, grups i comunitat.
5. Identificar intervencions de comunicació i EpS adaptades a l'individu, a la família, als grups socials i a la comunitat segons necessitats.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials, així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

Capacitat d'anàlisi i síntesi.

Coneixement bàsic general.

Capacitat per a la resolució de problemes.

Capacitat per al treball en equip.

Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.

Habilitat per treballar amb autonomia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

Conèixer i desenvolupar la teoria de la comunicació i les habilitats interpersonals.

Comprendre les teories de l'aprenentatge a aplicar en l'educació per la salut i en el propi procés d'aprenentatge al llarg de tota la vida.

Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i en situacions de lideratge.

Promoure hàbits de vida saludables a través de l'educació per a la salut.

CONTINGUTS:

1. Mòdul: Comunicació humana
  1. Comunicació: teories i conceptes. Tipus de comunicació
  2. Bases de la comunicació social
  3. La comunicació verbal i no verbal
  4. Importància de l'observació i escolta
  5. Etapes del procés comunicatiu
  6. Estils de comunicació i assertivitat
  7. Orientacions pràctiques per una comunicació eficaç
2. Mòdul: Aspectes relacionals i la relació assistencial.
  1. Les relacions interpersonals
  2. La relació intrapersonal: autoconcepte i autoestima
  3. La comunicació en la relació assistencial
  4. Paper de les emocions en els professionals i usuaris
  5. L'entrevista clínica: context i generalitats
  6. La Relació d'ajuda, Counseling i assessorament
3. Mòdul: Professional de la salut i fonaments de l'Educació per a la Salut
  1. Antecedents de l'EpS. Professionals de la salut i EpS
  2. L'educació. Educació tradicional i progressiva. Educació Formal, No Formal i Informal
  3. Conceptes, àmbits (promoció, prevenció, recuperació), subjectes d'EpS i agents d'EpS; elements integrants d'EpS i objectius.
  4. Procés d'ensenyament-aprenentatge
  5. Context. Elements i condicionants (entorns específics)
  6. Models d'Educació per a la Salut
4. Mòdul: Planificació de l'Educació per a la Salut
  1. Pla, programa i/o projecte d'Educació per a la Salut: característiques generals i etapes del procés.
    1. Introducció, justificació
    2. Identificació i descripció del Grup Diana
    3. Diagnòstic educacional.
    4. Objectius pedagògics, continguts i activitats
    5. Mètodes i estratègies educatives
    6. Avaluació
  2. Models de planificació en EpS.
  3. Aplicació pràctica.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada: exercicis, lectures, treballs, presentacions orals, assistència i participació a classe (50% de la nota final de l'assignatura).

Prova o proves escrita/es sobre el temari (50% de la nota final de l'assignatura).

Ambdues parts cal aprovar-les de manera independent amb una puntuació igual o superior a 5 per tal d'obtenir la nota final de l'assignatura. Proves objectives per avaluar continguts teòrics i activitats per avaluar els continguts pràctics, de forma continuada.

Els criteris d'avaluació es concretaran a l'inici de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Abad A i col. Salud pública y educación para la salud. Barcelona: Masson, 2000.
- Clèries, X. La comunicación. Una competencia esencial para los profesionales de la salud. Barcelona: Elsevier/Masson, 2006.
- Contento, I. Nutrition education: linking research, theory, and practice. Jones and Bartlett Publishers, 2007.
- Green, W.H.; Simmons-Morton, B.E. Educación para la salud. Mèxic: Interamericana, 1988.
- Marqués, F.; Sáez, S.; Guayata, R. Métodos y medios en promoción y educación para la salud. Barcelona: UOC, 2004.
- Perea, R. (dir.) Educación para la salud. Reto de nuestro tiempo. Madrid: Díaz de Santos, 2004.
- Rochon, A. Educación para la Salud. Guía práctica para realizar un proyecto. Barcelona: Masson, 1990.
- Salleras L. Educación sanitaria. Principios, métodos y aplicaciones. 2a ed. Madrid: Díaz de Santos, 1993.
- Serrano, M.I. La educación para la salud del siglo XXI; comunicación y salud. Madrid: Díaz de Santos, 1998.

Els professors complementaran la bibliografia de cada tema.

Estudi del Cos Humà I

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura, juntament amb la d'Estudi del Cos Humà II, Cinesiologia i Sistema Nerviós, conformen la matèria d'Anatomia i proporcionen els coneixements sobre les estructures de l'organisme i la seva funcionalitat. Per al desenvolupament d'aquesta assignatura no es requereixen coneixements previs específics.

L'assignatura Estudi del Cos Humà I té com a objectiu principal que els estudiants siguin capaços de:

- Conèixer i entendre l'estructura i funció del cos humà.
- Tenir unes bases clares i fonamentals d'histologia i embriologia.
- Tenir unes bases d'immunologia i genètica.
- Conèixer les diferents parts de l'anatomia humana.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per aprendre.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

Identificar les estructures anatòmiques com a base de coneixement per establir relacions dinàmicament amb l'organització funcional.

CONTINGUTS:

1. Embriologia
  1. Concepte i definició d'embriologia.
  2. Fecundació i fases a posteriori.
  3. Òrgans, aparells i sistemes embriològics.
  4. Sistemes embriològics: Circulatori, excretor, osteomuscular i nerviós.
  5. Somites.
  6. Alteracions en el desenvolupament embrionari. Etiologia.
2. Sang
  1. Generalitats anatòmiques de la sang.
  2. Funcions de la sang.

- 3. Metabolisme del ferro.
- 4. Hemostàsia.
- 5. Grups sanguinis.
- 6. Hematopoiesi.
- 3. Histologia
  - 1. Característiques generals de la cèl·lula. Membrana. Citoplasma. Nucli.
  - 2. Teixits. Tipus i funcions. Característiques anatòmiques.
- 4. Sentits corporals
  - 1. Oïda. Anatomia i funcions.
  - 2. Ull. Anatomia i funcions.
  - 3. Pell i annexos. Anatomia i funcions.
  - 4. Gust i olfacte. Anatomia i funcions
- 5. Immunologia
  - 1. Estudi bàsic del concepte immunològic
- 6. Genètica
  - 1. Gens. Cromosomes. ADN.
  - 2. Herència. Lleis de Mendel.
  - 3. Principis bàsics de la genètica
- 7. Cardiovascular
  - 1. Generalitats anatòmiques.
  - 2. La bomba. Aspectes mecànics i elèctrics.
  - 3. Regulació de la circulació. Pressió i pols.
- 8. Respiratori
  - 1. Generalitats anatòmiques.
  - 2. Mecànica respiratòria.
  - 3. Intercanvi de gasos.
  - 4. Transport de gasos per la sang.
  - 5. Regulació de la respiració.

AVALUACIÓ:

Sistema d'avaluació:

Avaluació continuada i setmanal de les activitats dirigides, autònomes o en grups, ja siguin teòriques o pràctiques.

La nota final s'obté dels següents paràmetres:

80% de l'examen final.

20% de l'avaluació continuada.

BIBLIOGRAFIA:

Perlemuter, Léon. (1999). Anatomio-fisiología. Barcelona: Masson.

Gilroy, Anne M. (2008). Prometheus: Atlas de anatomía. Buenos Aires: Médica Panamericana.

Nguyen, S.H. (2007). Manual de anatomía y fisiología humana. Madrid: DAE.

Agur, A.M.R. (1994). Atlas de anatomía de Grant. Madrid: Médica Panamericana.

Moore, Keith L. (1993). Anatomía com orientación clínica. Madrid: Médica Panamericana.

Tixa, Serge. (2006). Atlas de anatomía palpatoria: investigación manual de superficie. Amsterdam; Barcelona: Elsevier Masson.

Moore, Keith L. (2009). Fundamentos de anatomía: com orientación clínica. Madrid: Wolters Kluwer.

Thibodeau, Gary A. (2008). Estructura del cuerpo humano. Amsterdam; Barcelona: Elsevier.

Tortosa, Gerard J. (2008). Introducción al cuerpo humano: fundamentos de anatomía y fisiología. Mèxic: Médica Panamericana.

Lippert, Herbert. (2005). Estructura y morfología del cuerpo humano. Madrid: Marbán.

Vigué, Jordi; Martín, Emilio. (2006). Atlas del cuerpo humano: anatomía, histología, patologías. Madrid: Difusión Avances de Enfermería.

Fonaments de la Professi3

Cr3dits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la mat3ria de Fonaments i Valoraci3 en Fisioter3pia i forma part de l'inici de la formaci3 espec3fica en Fisioter3pia. A Fonaments I l'estudiant ha d'integrar els principis b3sics de la professi3, con3ixer la seva evoluci3 al llarg de la hist3ria i donar-ne les eines b3siques.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

Habilitat en l'ús elemental de la inform3tica.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

Con3ixer els canvis fisiol3gics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de l'aplicaci3 de la fisioter3pia.

CONTINGUTS:

1. Hist3ria, concepte i evoluci3 de la Fisioter3pia
  1. Hist3ria antiga de la Fisioter3pia
    1. Etapes hist3riques de la medicina antiga
    2. Procediments de Fisioter3pia en la hist3ria antiga de la Medicina
  2. Hist3ria de la Fisioter3pia a Europa
    1. Or3gens
    2. Desenvolupaments i consolidaci3
    3. Evoluci3 de la formaci3 i dels àmbits d'aplicaci3
  3. Hist3ria de la Fisioter3pia a Catalunya i a l'Estat espanyol
    1. Or3gens
    2. Desenvolupaments i consolidaci3
    3. Evoluci3 de la formaci3 i dels àmbits d'aplicaci3
  4. Marc mundial actual de la Fisioter3pia. WCPT. Definici3 i evoluci3 de la Fisioter3pia segons la WCPT
    1. Organitzaci3 mundial de la Fisioter3pia: WCPT. Comit3 Europeu de Fisioter3pia
    2. Evoluci3 i definici3 de Fisioter3pia segons la WCPT
    3. Est3ndards i normatives de Fisioter3pia segons la WCPT
  5. Marc de la Fisioter3pia a Catalunya i l'Estat espanyol. Definici3 de Fisioter3pia. Codis Deontol3gics de la Fisioter3pia.
    1. Organitzaci3 de la Fisioter3pia a Catalunya i l'Estat espanyol: Col·legis Professionals i Associacions Professionals.
    2. Codis Deontol3gics de Fisioter3pia.

2. Àmbits d'actuació de la Fisioteràpia i funcions del fisioterapeuta
  1. Àmbits d'exercici professional de la Fisioteràpia
    1. Assistencials
    2. Docents
    3. Investigadors
  2. Funcions del fisioterapeuta
    1. Assistencials
    2. Docents
    3. Investigadora
3. Procediments terapèutics: Tècniques generals i tècniques específiques
  1. Fonaments terapèutics: Els fissions
  2. Tècniques Generals
  3. Tècniques Específiques
4. Procés d'atenció en Fisioteràpia. Models d'atenció. Bases teòriques i desenvolupament
  1. Procés d'atenció a la persona malalta
  2. Intervenció de la Fisioteràpia en el procés d'atenció
  3. Models d'atenció en Fisioteràpia
5. Història clínica de Fisioteràpia. Sistemes d'informació.
  1. Concepte d'història clínica
  2. Introducció a la semiologia
  3. Història clínica en Fisioteràpia
    1. Estructura, apartats i sistemes d'informació
    2. Models d'història clínica de Fisioteràpia
  4. Sistemes d'informació
    1. Codificació
    2. Sistemes informàtics
6. Concepte de deficiència, discapacitat i minusvalidesa
  1. Origen i definició segons l'OMS
  2. Classificació Internacional de la Funcionalitat
7. Concepte de diagnòstic en Fisioteràpia
  1. Definició de diagnòstic en Fisioteràpia
  2. Procediment R.O.M.- P
8. Instruments de valoració de les deficiències, discapacitats i minusvalideses
  1. Instruments de valoració de les deficiències
    1. Grau de fiabilitat dels instruments
  2. Tests de valoració de les discapacitats
    1. Grau de fiabilitat del tests
  3. Valoració del handicap (minusvalidesa)
    1. Adaptació a l'entorn
    2. Barreres arquitectòniques

AVALUACIÓ:

Examen escrit amb preguntes curtes, de resposta múltiple o de resposta verdadera o falsa, que equival al 50% de la nota.

Presentació oral dels treball realitzats en grups reduïts amb utilització de sistemes multimedia que equival al 30% de la nota.

Presentació d'activitats proposades a classe que equival a un 20% de la nota.

BIBLIOGRAFIA:

- Doreen; Bauer (1994). Rehabilitación: enfoque integral. Principios básicos. Barcelona: Masson-Salvat.
- Genot; Neiger (1988). Leroy; Dufourt; Péninou; Dupré; Pierron. Kinesioterapia I, II, III, IV. Madrid: Médica Panamericana.
- Igual Camacho, Celedonia (1996). Fisioterapia general: kinesioterapia. Madrid: Síntesis.
- Kapandji (1997). Cuadernos de fisiología articular. 5a ed. Madrid: Médica Panamericana.
- Gallego, Tomás (2007). Bases teóricas y fundamentos de la fisioterapia. Madrid: Médica Panamericana.
- Alcántara, Serafina (1995). Fundamentos de fisioterapia. Madrid: Síntesis.

Bioètica

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria d'Ètica i pretén donar a conèixer els continguts essencials tant de la bioètica fonamental com de la bioètica clínica. La bioètica és una disciplina que vol ajudar l'estudiant a ser un bon professional de la salut, sobretot des de la vessant d'actituds i valors ètics. La primera part pretén introduir l'estudiant en els coneixements bàsics de la bioètica i altres disciplines relacionades. A la segona part s'abordaran qüestions que plantegen problemes ètics i jurídics en l'àmbit de les ciències de la vida i les ciències de la salut.

Els objectius de l'assignatura de bioètica pretenen que l'estudiant:

1. Compregui el sentit i l'abast de la reflexió ètica en l'àmbit de la fisioteràpia.
2. Conegui i assumeixi els valors i actituds que configuren la professió de fisioteràpia i les disposicions pròpies del seu codi deontològic.
3. Identifiqui i analitzi qüestions ètiques que es plantegen en la seva professió i aprengui a donar-hi respostes fonamentades.
4. S'iniciï en el coneixement dels criteris ètics i metodologies que s'utilitzen en bioètica per a prendre decisions.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

Capacitat d'anàlisi i síntesi.
Coneixement bàsic general.
Capacitat per a la resolució de problemes.
Capacitat per aprendre.
Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

Conèixer les bases ètiques i jurídiques de la professió en un context canviant.
Conèixer els codis ètics i deontològics professionals.

CONTINGUTS:

1. Antropologia
  1. L'home un ésser pluridimensional i plurirelacional.
  2. La dimensió ètica de la persona humana.
  3. La dignitat humana.
2. Ètica
  1. Moral i ètica.

2. Les dues dimensions de la vida moral.
3. Teories ètiques.
3. Deontologia
  1. Deontologia i codis deontològics.
  2. Els deures professionals i l'excel·lència professional.
  3. Presentació i anàlisi d'alguns codis deontològics de l'àmbit sanitari.
4. Bioètica
  1. Naturalesa i objectius de la bioètica.
  2. Criteris i metodologies per a prendre decisions.
  3. Comitès de bioètica.
5. Biodret
  1. Concepte de biodret.
  2. Relacions entre ètica i dret.
  3. Responsabilitat jurídica dels professionals de la salut.
  4. Aspectes a tenir en compte en la política legislativa en l'àmbit de les ciències de la salut.
6. Drets humans
  1. Concepte i fonaments dels drets humans.
  2. Les tres generacions de drets humans.
  3. La protecció dels drets humans.
7. Drets i deures dels ciutadans en relació a la salut i l'atenció sanitària
  1. El malalt subjecte de drets i deures.
  2. Cartes de drets i deures dels ciutadans en relació a la salut i l'atenció sanitària.
8. Final de la vida
  1. Morir avui.
  2. Aspectes ètics de les intervencions en el final de la vida: obstinació terapèutica, eutanàsia, suïcidi assistit i cures paliatives.
  3. Documents de voluntats anticipades.
9. Inici de la vida
  1. Estatut epistemològic de l'embrió.
  2. Aspectes ètics i legals en l'inici de la vida.
10. Dret a la informació i el consentiment informat
  1. Dret a la informació i consentiment informat: fonamentació ètica.
  2. El consentiment informat: un procés.
  3. Excepcions.
  4. Els formularis de consentiment informat.
  5. Intimitat i confidencialitat: concepte i fonamentació ètica
  6. Regulació ètica i jurídica.
  7. Excepcions.
  8. Dificultats actuals en la protecció de la intimitat i la confidencialitat.
11. Investigació amb éssers humans
  1. Problemes ètics a l'entorn de la investigació amb éssers humans.
  2. Criteris ètics per a la investigació.
  3. La investigació amb animals: el debat sobre els drets dels animals.
12. Ètica ambiental o ecoètica
  1. Els grans problemes medioambientals.
  2. Diversitat d'ètiques ambientals.
  3. Algunes propostes normatives.

AVALUACIÓ:

Contínua (30%): Lectura de textos, resolució de casos pràctics, seminaris.
Final (70%): Prova escrita sobre els continguts del temari.

BIBLIOGRAFIA:

- Beauchamp, T.L.; Childress, J.F. (1999). Principios de ética biomédica. Barcelona: Masson.
- Camps, V. (2005). La voluntad de vivir. Barcelona: Ariel.
- Couceiro, A. (Ed.) (1999). Bioética para clínicos. Madrid: Triacastela.
- Cortina, A. (1996). El quehacer ético. Madrid: Santillana.
- Gracia, D. (2007). Fundamentos de bioética. Madrid: Triacastela.
- Gracia, D. (2007). Procedimientos de decisión en ética clínica. Madrid: Triacastela.
- Gracia, D. (2004). Como los arqueros al blanco. Madrid: Triacastela.
- Gracia, D.; Júdez, J. (eds.) (2004). Ética en la práctica clínica. Madrid: Triacastela.
- Jonson, A. (2005). Ética clínica. Barcelona: Ariel.
- Rodríguez, J.M. (2008). Ética y derechos humanos en la era biotecnológica. Madrid: Dykinson.
- Simón, P. (2000). El consentimiento informado. Madrid: Triacastela.
- Torralba, F. (1998). Antropología del cuidar. Barcelona: Fundación Mapfre Medicina IBB.

Cultura, Societat i Salut

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a objectius donar a conèixer l'ésser humà en l'àmbit de la salut, la malaltia i l'atenció. L'antropologia de la medicina i el concepte de cultura relacionen el que es refereix a les creences, valors, símbols i estils de vida d'un grup, que són apresos, practicats i transmesos de generació en generació. Un aspecte bàsic i essencial de l'ensenyament, es capacitar per a la reflexió dels sistemes d'organització social, de grups, famílies, comunitats i sistemes de cura de diferents realitats culturals.

L'objectiu bàsic del curs consisteix a analitzar els continguts teòrics i/o metodològics que l'antropologia de la salut ha desenvolupat en l'estudi sociocultural dels processos de salut/malaltia/atenció, que apropi l'alumne a la comprensió i desenvolupi l'adquisició d'eines i competències de diferents representacions culturals dels grups, per donar resposta a les necessitats plantejades en el context social i pluricultural.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Conèixer i comprendre la interacció dels aspectes socioculturals en el manteniment de la salut o en l'aparició de la malaltia.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Habilitat per treballar en un context internacional.
- Capacitat per aprendre.
- Comprensió de les cultures i els costums d'altres països.

CONTINGUTS:

1. Introducció a l'antropologia general. Conceptes de grup, de família, d'estructura social i estatus.
  1. Conceptes de cultura, aculturació, etnocentrisme, perspectiva Emic-Etic
  2. La història de l'antropologia de la medicina els seus inicis i relacions amb la medicina biomèdica. La medicina com una ciència social.
  3. L'antropologia de la medicina, coneixements teòrics: Els camps d'estudi de l'antropologia mèdica. Tradicions teòriques en antropologia de la salut. Medicina tradicional, corrents teòrics
  4. Conceptes teòrics d'investigació de l'antropologia o models explicatius
2. La construcció i la dimensió sociocultural del patiment. La malaltia i la seva interpretació. Els processos de cura. Els dispositius de cura i cuidatge com a processos culturals

1. Factors que influeixen en els processos de salut/malaltia i atenció/marginació
2. Els estudis i coneixements de sistemes culturals: creences, valors i normes socials de cuidatge i cura
3. Models de pràctiques i la seva relació amb canvis sociopolítics, econòmics i de valors: Contribució de l'antropologia a la fisioteràpia
3. Bases de coneixement de metodologies
  1. Bases d'investigació en equips multidisciplinars. Objectius de la metodologia qualitativa.
  2. Coneixement d'experiències en el treball de camp
  3. Experiències pràctiques en un projecte de recerca
4. Els estudis i coneixements de sistemes de cura en societats africanes
  1. Sistemes tradicionals dels pobles de Benín
  2. Sistemes tradicionals i sincretismes
  3. Altres sistemes de cura: Conceptes
5. Salut i pluralisme mèdic. Migracions
  1. L'antropologia mèdica en els estudis de les migracions
  2. Diversitat cultural i salut. Aspectes culturals i costums que influeixen en la salut. Diferències en els processos i percepcions de salut i malaltia
  3. Els itineraris terapèutics: estudi de cas. Observació participant explicació i seminari
  4. Formació dins dels estudis sanitaris: societats pluriculturals (taller)
6. Les xarxes de suport socio sanitari des d'una perspectiva global
  1. La societat civil i processos de salut i malaltia. Recorreguts o itineraris terapèutics: exemple (estudi de cas)
7. Canvis i adaptacions del sistema sanitari: La dualitat de sistemes mèdics. Medicina oficial i medicina folk
  1. Problemàtiques existents en l'atenció: Interaccions-comunicació
  2. Estratègies d'atenció dins dels serveis: programes i protocols, professionals
  3. Noves teràpies nous models o implementació d'estratègies de cura

AVALUACIÓ:

Sistema d'avaluació

Avaluació bibliografia, fitxes de lectura com a treball pràctic (20% de la nota final de l'assignatura)

Seminaris participatius: aportacions dels estudiants (15% de la nota final de l'assignatura)

Tallers pràctics d'adquisició de competències (10% de la nota final de l'assignatura)

Prova teòrica escrita/Avaluació de l'assaig escrit que l'estudiant presenta a final de curs: (55% de la nota final de l'assignatura)

S'avaluen els següents aspectes relacionats amb les competències adquirides al llarg del semestre:

Capacitat d'argumentació teòrica de la documentació.

Bibliografia

Capacitat de discussió i síntesi sobre els autors.

Adquisició de les competències dirigides a l'atenció de la diversitat

L'adquisició de reflexió i coneixement d'un cas pràctic o d'una situació

Capacitat de comprendre l'alteritat i d'assolir una atenció pluralista

BIBLIOGRAFIA:

- Ackerknecht, E. Medicina y antropología social, Madrid: Akal, 1996.
- Aguirre Beltrán, G. Antropología médica, Mèxic: CIESAS, Editorial de la Casa Chata, 1986.
- Antropologia i Salut, Salut i Societat. Seminari n. 2 Fundació la Caixa, 1984 ()
- Cecil G. Helman, Culture Health and Illness, 4th ed., Arnold, 2000.
- Lévi-Strauss, Claude La mirada distante, Barcelona: Vergara, 1984.
- Comelles, J.M.; Martínez, A. Enfermedad, Cultura i Sociedad. Madrid: Eudema Antropologia, 1993.
- Comelles, J.M. "El regreso de lo cultural". Cuadernos de Psiquiatria Comunitària, vol. 3, n. 1, pp. 6-21, 2003.
- Diversidad cultural y práctica médica en el s. XXI. (in-comp. J. Filgueira Lois, Ignacio Lope, F.).
- Laplantine François, Antropología de la Enfermedad. Buenos Aires: Del Sol, 1999.
- Lesley Lowes; Ian Hulatt, Involving Service Users in Health and Social Care Researched. London: Routledge, 2005.
- Martínez Hernaéz, Ángel, Antropología Médica. Teorías sobre la cultura, el poder y la enfermedad, 2008.
- Mallart i Guimerà, Ll. (comp.) Ser hombre, ser alguien. Ritos e iniciaciones en el Sur del Camerún, Barcelona: Publicacions UAB, 1993.
- Mallart i Guimerà, Ll. Sóc fill dels Evuzok, 1a ed. Barcelona: La Campana, 1992.
- Mallart i Guimerà, Ll. Okupes a l'Àfrica. 2000.
- Menéndez, E.L. La parte negada de la cultura. Barcelona: Bellaterra, 2002.
- Michel Kenny; Jesús de Miguel, comp. La antropología médica en España. Barcelona: Anagrama, 1980.
- Moreno Preciado, Manuel. El cuidado del Otro. Barcelona: Bellaterra, 2008.
- Sontag, Susan, La malaltia com a metàfora. Barcelona: Empúries, 2a ed. 1989.
- Sontag, Susan, El sida y sus metáforas. Barcelona: Muchnik Editores, 1989.

Les lectures marcades (*) les treballaran els alumnes, es presentaran en fitxes i es discutiran en els seminaris.

Lectures

1. La antropología era una ciencia natural.
2. Martínez Hernaéz, Ángel Antropología Médica, Teorías sobre la cultura, el poder y la enfermedad, Barcelona: Anthropos, 2008.
3. Sontag, Susan La enfermedad y sus metáforas, El sida y sus metáforas. Ed. Suma de Letras, 2003.
4. Article: Sistema medicina. Lectures n. 4. Pràctiques de treball personal. Salut i malaltia.
5. Moreno Preciado, Manuel El cuidado del Otro Barcelona: Bellaterra, 2008.
6. Menéndez, Eduardo L. Factores culturales. De las definiciones a los usos específicos. Medicina i Cultura, 2000.
7. Mallart, Lluís Sóc fill dels Evuzok. Barcelona: La Campana, 1992 (altres lectures)

Estudi del Cos Humà II

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura, juntament amb la d'Estudi del Cos Humà I, i Cinesiologia i Sistema nerviós, conformen la matèria d'Anatomia i proporcionen els coneixements sobre les estructures de l'organisme i la seva funcionalitat.

Per al desenvolupament d'aquesta assignatura no es requereixen coneixements previs específics.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

Capacitat d'anàlisi i síntesi.

Coneixement bàsic general.

Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.

Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.

Capacitat per aprendre.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

Identificar les estructures anatòmiques com a base de coneixement per establir relacions dinàmicament amb l'organització funcional.

CONTINGUTS:

1. Locomotor
  1. Teixit ossi. Generalitats. Classificació.
  2. L'articulació. Generalitats. Classificació.
  3. El múscul. Generalitats. Classificació.
  4. La cintura escapular. Estructura òssia i articular. Músculs de la cintura escapular.
  5. L'extremitat superior. Estructura òssia i articular. Musculatura de l'extremitat superior.
  6. La cintura pelviana. Estructura òssia i articular. Musculatura pèlvica.
  7. L'extremitat inferior. Estructura òssia i articular. Musculatura de l'extremitat inferior.
  8. El tronc. Estructura òssia i articular del raquis. La caixa toràctica. Musculatura del tronc i abdominal.
  9. El cap. Estructura òssia i articular. Musculatura
2. Renal
  1. Generalitats anatòmiques.
  2. Funcions del ronyó.
  3. Mecanismes de filtració, reabsorció i secreció en la formació de l'orina.
  4. Activitat osmòtica del ronyó.
  5. Funcions del ronyó en la regulació de l'equilibri àcid-base.
  6. La micció.

3. Genital
  1. Generalitats anatòmiques de l'aparell genital masculí.
  2. Funcions de l'aparell genital masculí.
  3. Generalitats anatòmiques de l'aparell genital femení.
  4. Funcions de l'aparell genital femení.
  5. Glàndules mamàries.
4. Digestiu
  1. Generalitats anatòmiques.
  2. Coordinació fisiològica de les activitats de l'aparell digestiu.
  3. Masticació. Deglució. Motilitat de la boca i esòfag.
  4. Digestió salival. Funcions de la saliva i regulació secretora.
  5. Característiques funcionals de la digestió gàstrica.
  6. Característiques funcionals de la digestió intestinal.
  7. Estructura funcional del fetge i vesícula biliar.
  8. El pàncreas en la digestió.
  9. Trànsit i absorció intestinal. Defecació.
5. Hormones
  1. Principis fonamentals d'endocrinologia. Hormones.
  2. Hipòfisi. Adenohipòfisi. Neurohipòfisi.
  3. Tiroides. Anatomia i funcions.
  4. Glàndules suprarenals. Anatomia i hormones.
  5. Pàncreas. Anatomia i hormones.
  6. Gònades masculines. Anatomia i hormones.
  7. Gònades masculines. Anatomia i hormones.
  8. Gònades femenines. Anatomia i hormones.
6. Homeostasi
  1. Medi intern. Líquids i compartiments de l'organisme. Homeostasi.
  2. Electròlits.
  3. Aigua i osmolaritat dels líquids de l'organisme.
  4. Regulació de l'equilibri àcid-base.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada i setmanal de les activitats dirigides, autònomes o en grups, ja siguin teòriques o pràctiques.

La nota final s'obtindrà dels següents paràmetres:

80% de l'examen final.

20% de l'avaluació continuada

BIBLIOGRAFIA:

Perlemuter, Léon. (1999). *Anatomo-fisiología*. Barcelona: Masson.

Gilroy, Anne M. (2008). *Prometheus: Atlas de anatomía*. Buenos Aires: Médica Panamericana.

Nguyen, S.H. (2007). *Manual de anatomía y fisiología humana*. Madrid: DAE.

Agur, A.M.R. (1994). *Atlas de anatomía de Grant*. Madrid: Médica Panamericana.

Moore, Keith L. (1993). *Anatomía com orientación clínica*. Madrid: Médica Panamericana.

Tixa, Serge. (2006). Atlas de anatomía palpatoria: investigación manual de superficie. Amsterdam; Barcelona: Elsevier Masson.

Moore, Keith L. (2009). Fundamentos de anatomía: com orientación clínica. Madrid: Wolters Kluwer.

Thibodeau, Gary A. (2008). Estructura del cuerpo humano. Amsterdam; Barcelona: Elsevier.

Tortosa, Gerard J. (2008). Introducción al cuerpo humano: fundamentos de anatomía y fisiología. Mèxic: Médica Panamericana.

Lippert, Herbert. (2005). Estructura y morfología del cuerpo humano. Madrid: Marbán.

Vigué, Jordi; Martín, Emilio. (2006). Atlas del cuerpo humano: anatomía, histología, patologías. Madrid: Difusión Avances de Enfermería.

Fonaments de la Professi3 II

Cr3dits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la mat3ria de Fonaments i Valoraci3 en Fisioter3pia, i forma part de l'inici de la formaci3 espec3fica en Fisioter3pia. A Fonaments II l'estudiant t3 el primer nivell d'aprenentatge de les habilitats manuals d'un fisioterapeuta, en el marc de la identificaci3 de les estructures musculars i esquel3tiques b3siques de les extremitats, tronc i pelvis.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

Comprendre les bases moleculars i fisiol3giques de les c3l·lules i els teixits.

CONTINGUTS:

1. Palpaci3 d'estructures anat3miques
  1. Morfologia. Relaci3. Funcionalitat.
    1. Plans i eixos
2. Palpaci3 d'extremitat superior
  1. Palpaci3 3ssia
  2. Palpaci3 parts toves
3. Palpaci3 d'extremitat inferior
  1. Palpaci3 3ssia
  2. Palpaci3 parts toves
4. Palpaci3 del tronc i pelvis
  1. Palpaci3 3ssia
  2. Palpaci3 parts toves
5. Mobilitzacions articulars
  1. Definici3, principis i marc te3ric del moviment passiu.
  2. Definici3 de presa, contrapresa i acci3 de la mobilitzaci3
  3. Principis d'ergonomia del fisioterapeuta durant la mobilitzaci3
6. Mobilitzacions passives simples i combinades d'extremitat superior
  1. Mobilitzacions simples d'espatlla, colze i canell
  2. Mobilitzacions combinades d'ES
7. Mobilitzacions passives simples i combinades d'extremitat inferior
  1. Mobilitzacions simples maluc, genoll i turmell
  2. Mobilitzacions combinades d'EI
8. Principi de prevenci3 d'infeccions
  1. Definici3 d'infecci3
  2. Processos infecciosos m3s freqüents en l'àmbit de la Fisioter3pia
  3. Prevenci3
9. Conceptes b3sics de reanimaci3 cardiorespirat3ria

1. Respiració assistida i massatge cardíac

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada

1. Avaluació del procés d'aprenentatge

1. Portafolis de l'alumne que recull la presentació de les fitxes de reconeixement palpatori que equival a un 20% de la qualificació global.
2. Demostració pràctica de reconeixement palpatori d'una estructura anatòmica, al llarg de l'assignatura que equival al 10% de la nota.

2. Avaluació de resultats d'aprenentatge

1. Prova de reconeixement palpatori de tres estructures, una per cada segment corporal estudiat, que equival a un 30% de la qualificació global
2. Prova escrita dels continguts teòrics que equival al 40% de la qualificació global

Si no es compleix **un mínim del 80% d'assistència a les classes pràctiques**, l'avaluació continuada es considera no superada, i per tant, suspesa

L'avaluació continuada és el resultat d'aquests dos processos d'avaluació

Avaluació en forma de prova

Els alumnes que no superin el procés d'avaluació continuada per impossibilitat d'assistència a classe de manera justificada, podran presentar-se a una avaluació final, que consisteix en un examen teòric, un examen pràctic i en la presentació del portafoli de l'assignatura com a condició indispensable per poder realitzar la prova.

L'examen teòric val el 40% de la nota final i l'examen pràctic el 60 % de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

- Kapandji (1997). Cuadernos de fisiología articular. 5a ed. Madrid: Médica Panamericana.
Tixa, Serge (2007). Atlas de anatomía palpatoria: investigación manual de superficie. Barcelona: Elsevier Masson.
Drake, Richard (2005). Anatomía de Gray para estudiantes. Madrid: Elsevier

Psicologia Evolutiva i de la Salut

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén donar a conèixer els continguts essencials de la psicologia evolutiva i de la salut, així com la seva aplicació a la pràctica professional. Es considera de fonamental importància en la formació bàsica dels professionals de la salut.

Objectius:

1. Conèixer els esdeveniments fonamentals en relació a la història i actualitat de la disciplina.
2. Adquirir el coneixement dels aspectes psicològics del desenvolupament humà al llarg del cicle vital.
3. Conèixer les diferents corrents i models actuals de la psicologia.
4. Identificar la importància de les situacions crítiques de pèrdua i processos de dol normal i patològic, així com la diversitat de les respostes davant de la salut /malaltia.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

Conèixer i comprendre els processos de desenvolupament evolutiu des d'una perspectiva psicològica i de cicle vital.

Capacitat d'anàlisi i síntesi.

Coneixement bàsic general.

Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.

Capacitat per a la resolució de problemes.

Capacitat per al treball en equip.

Capacitat per aprendre.

Habilitat per treballar amb autonomia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

Identificar els factors psicològics i socials que influeixen en l'estat de salut o malaltia de les persones, famílies i comunitat.

Comprendre els aspectes psicològics en la relació fisioterapeuta-pacient.

CONTINGUTS:

1. Mòdul: Introducció a la psicologia
  1. Epistemologia de la psicologia.
  2. La psicologia de la salut i els seus àmbits d'actuació
  3. Els factors psicosocials que intervenen en el procés salut-malaltia
  4. La salut mental: diferents concepcions

5. L'aportació de la psicologia a la situacions crítiques, conflicte i dol
2. Mòdul: Els marcs teòrics
  1. Conductisme
    1. Principals autors.
    2. Bases teòriques
    3. Models d'intervenció
  2. Cognitivisme
    1. Principals autors
    2. Bases teòriques
    3. Models d'intervenció
  3. Humanisme
    1. Principals autors
    2. Bases teòriques
    3. Models d'intervenció
  4. Psicoanàlisi
    1. Principals autors
    2. Bases teòriques
    3. Models d'intervenció
3. Mòdul: Psicologia Evolutiva: Característiques psicològiques del desenvolupament al llarg del cicle vital (intel·ligència, psicomotricitat, llenguatge, relacional i social).
  1. De la concepció al naixement.
  2. Primera infància. Primer any de vida
  3. Primera infància. Segon any de vida.
  4. Els anys preescolars.
  5. La infància intermèdia.
  6. Adolescència.
  7. Maduresa.
  8. Vellesa.

AVALUACIÓ:

Sistema d'avaluació

- 30% Avaluació continuada: treballs, comentaris clínics, lectures obligatòries.
- 70% Prova escrita sobre el contingut del temari.

BIBLIOGRAFIA:

- Bergeret, J. Psicología patológica. Barcelona: Toray-Masson, 1977.
- Bermejo, J.C. Apuntes de relación de ayuda. Madrid: Cuadernos del Centro de Humanización de la Salud, 1996.
- Chaplin, J.; Krawiwc, T.S. Psicología: Sistemas y teorías. Mèxic: Nueva colección Interamericana.
- Latoores, J.M. Ciencias psicosociales aplicadas. Madrid: Síntesis, 1995.
- Liberman, R. Iniciación al análisis y terapia de la conducta. Barcelona: Fontanella.
- Mira, V.; Ruiz, P.; Gallano, C. Conceptos freudianos. Síntesis, 2005.
- Morrison, V.; Bennet, P. Psicología de la salud. Pearson.
- Nasio, J.D. El placer de leer a Freud. Barcelona: Gedisa.

Osterrieth, P. Psicología infantil. Madrid: Morata.
Battro, A. El pensamiento de Jean Piaget. Emecé.
Rogers, C.R. Psicología centrada en el cliente. Barcelons: Paidós, 1982.
Rogers, C.R. El camino del ser. Barcelona: Kairós.
Schneider, P.B. Psicología aplicada a la pràctica mèdica. Barcelona: Paidós.
Triado, C. Psicologia Evolutiva. Vic: Eumo Editorial.
Tubert, S. Sigmund Freud. EDAF 2000.
Whaley, D.; Malott, R. Psicología del comportamiento. Barcelona: Fontanella.

Salut Pública

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria principal de Salut Pública, Educació, Gestió i Administració de Serveis. S'imparteix en la iniciació de la formació bàsica de Fisioteràpia i es relaciona amb altres assignatures de primer curs i següents.

En l'assignatura de Salut Pública es pretén que l'estudiant conegui i compregui les bases conceptuals de la Salut Pública i les àrees de coneixement necessàries per al seu desenvolupament i gestió.

Per cursar aquesta assignatura no cal cap requisit previ.

Actualment la Salut Pública pren una posició predominant en els estudis de Fisioteràpia per la seva implicació per fomentar estils de vida saludables. Seguint les directrius marcades per l'OMS, els fisioterapeutes participen en els equips multidisciplinaris d'Atenció Primària creant i executant programes de promoció de la salut i de prevenció de malalties i lesions. D'altra banda, el seu àmbit d'actuació s'estén fins al món laboral i escolar, entre altres, aportant els seus coneixements per millorar la qualitat de vida dels diversos grups de població.

Objectius de l'assignatura:

L'assignatura de Salut Pública té com a objectius que l'estudiant sigui capaç de:

- Comprendre la salut com un concepte ampli i la seva implicació en l'atenció sanitària
- Comprendre la Salut Pública i les seves accions dirigides a la salut de la població
- Definir el Sistema Sanitari Espanyol i la seva organització, i compararlo amb altres models
- Relacionar els factors i els problemes de l'entorn amb el procés salut malaltia i l'atenció terapèutica.
- Reconèixer les utilitats de l'epidemiologia, la demografia i la microbiologia pròpies de la Salut Pública en l'àmbit d'actuació de la Fisioteràpia
- Conèixer els aspectes jurídics generals relacionats amb l'atenció sanitària

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Comprendre les bases moleculars i fisiològiques de les cèl·lules i els teixits.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

CONTINGUTS:

1. Mòdul: Salut i els seus determinants.
  1. Salut i malaltia. Concepte i definicions
  2. Evolució i enfocaments. Procés salut-malaltia
  3. Determinants del procés salut-malaltia
  4. Estil de vida i biologia humana.
  5. Origen, evolució i transmissió de la malaltia
2. Mòdul: Atenció Sanitària
  1. Atenció de salut. Modalitats d'atenció sanitària
  2. Salut Pública i Salut comunitària : conceptes i evolució.
  3. Atenció Primària de Salut: filosofia i fonaments
  4. Promoció de la salut. Participació Comunitària
  5. Prevenció de la malaltia. Nivells. Vacunació
3. Mòdul: El Medi ambient i la Salut
  1. Coneixement dels factors del medi ambient i la seva influència en la salut de la població
    1. L'atmosfera, l'aigua, el sol, i els seus contaminants.
    2. Contaminació per residus sòlids (gestió dels residus sanitaris).
    3. Contaminació física: per radiacions, per soroll.
  2. Microbiologia bàsica
    1. Característiques generals: virus, bacteris, protozous, fongs i helmints
    2. Interaccions microbianes amb els humans
    3. Malalties transmissibles
4. Mòdul: Estudi de les poblacions i els seus problemes de salut: Mesures en Salut Pública i fonts d'informació.
  1. Demografia
    1. Conceptes demogràfics bàsics.
    2. Estructura de la població.
    3. Dinàmica de la població.
    4. Tendències demogràfiques.
  2. Epidemiologia
    1. Conceptes i usos de l'epidemiologia
    2. Mesures de freqüència de la malaltia: prevalença i incidència
    3. Dissenys d'estudis epidemiològics
    4. Cribratges
    5. Vigilància epidemiològica
5. Mòdul: Aspectes Jurídics relacionats amb la professió
  1. La relació jurídica amb l'usuari.
  2. Norma jurídica: concepte, vigència i publicitat
  3. El dret civil: la persona humana
  4. El dret penal: concepte general. Delictes sobre responsabilitat
  5. Llei d'Ordenació de les Professions Sanitàries (LOPS)
6. Mòdul: Organització i legislació sanitària
  1. Sistema Sanitari i Models.
  2. Sistema sanitari espanyol i Llei General de Sanitat.
  3. Sistema sanitari català i Llei d'Ordenació Sanitària. Altres CCAA
  4. O.M.S i altres organismes internacionals.

AVALUACIÓ:

Continuada i final.

Avaluació continuada: exercicis, lectures, treballs, presentacions orals, assistència i participació a classe (40% de la nota final de l'assignatura).

Prova o proves escrita/es sobre el temari (60% de la nota final de l'assignatura).

Totes les parts cal aprovar-les de manera independent amb una puntuació igual o superior a 5 per tal d'obtenir la nota final de l'assignatura.

Els criteris d'avaluació es concretaran a l'inici de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Ashton, J; Seymour, H. (1990), La nueva Salud Pública. Barcelona: Masson

Ahlbom, A.; Nonell, S. (1987) Fundamentos de Epidemiología. Madrid: Siglo XX.

Fernández, E. (1998), Internet i Salud Pública. Rev. Gaceta Sanitaria 1998; 12:176-181

Frías Osuna, A. (2000), Salud Pública y educación para la salud. Barcelona: Masson.

Generalitat de Catalunya. (1990). Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya. Barcelona: Departament de Sanitat i Seguretat Social.

Hernández Aguado Ildfonso (2005) Manual de epidemiología y salud pública para licenciaturas y diplomatura en ciencias de la salud. Madrid: Médica Panamericana.

Jenicek, M.; Cléroux R. (1990) Epidemiologia. Principios. Técnicas. Aplicaciones. Barcelona: Salvat.

Jiménez Orantes, M. (1993) Legislación / Derecho sanitario. Introducción al derecho. Barcelona: Jims.

Ley General de Sanidad. BOE núm,102 pag. 15215 29/4/86)

Martín Zurro, A.; Cano, J.F.(1999) Atención Primaria: conceptos,organización y práctica clínica. 4a ed. Madrid: Hancourt-Brace

Piedrola Gil, et. al. (1991), Medicina Preventiva y Salud Pública. 9ª ed. Barcelona: Masson-Salvat.

Ministerio de Sanidad i consumo <http://www.msc.es>

Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya <http://www.gencat/salut>

OMS <http://www.who.org>

Els professors afegiran bibliografia específica i altres fonts de documentació per a cada tema.

ASSIGNATURES DE SEGON CURS

Cinesiologia i Sistema Nerviós

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Objectius:

Objectius dels continguts de Cinesiologia: proporcionar a l'alumnat els coneixements teòrics i pràctics sobre els moviments del cos humà, en base als principis biomecànics.

Objectius dels continguts del Sistema nerviós: adquirir els coneixements d'anatomia, fisiologia i fisiopatologia del sistema nerviós.

CONTINGUTS:

CINESIOLOGIA:

1. Generalitats sobre cinesiologia
  1. Introducció a la biomecànica
  2. Moviments articulars, accions musculars i cadenes cinètiques
2. Comportament biomecànic dels teixits corporals
  1. Biomecànica del teixit ossi
  2. Biomecànica del teixit articular
  3. Biomecànica del teixit muscular
  4. Biomecànica del teixit nerviós perifèric
3. Cinesiologia de l'extremitat superior
  1. Espatlla colze
  2. Canell - mà
4. Cinesiologia de l'extremitat inferior
  1. Maluc
  2. Genoll
  3. Turmell i peu
5. Cinesiologia de la columna vertebral
  1. Columna cervical dorsal
  2. Columna lumbar
6. La postura humana
  1. Anàlisi de la postura fisiològica
  2. Postures patològiques
7. La marxa humana
  1. Cicle de marxa
  2. Marxes patològiques

SISTEMA NERVIÓS:

1. Estructures protectores del sistema nerviós central
  1. Crani
  2. Columna vertebral
  3. Meninges
  4. Líquid cefaloraquidi
2. Medul·la espinal
  1. Anatomia microscòpica. Estructura externa
  2. Anatomia microscòpica. Principals vies ascendents i descendents
3. Tronc de l'encèfal
  1. Anatomia macro i microscòpica.
  2. Nuclis dels parells cranials i del tronc de l'encèfal.
  3. Vies nervioses
4. Cerebel
  1. Anatomia macro i microscòpica.
  2. Còrtex
  3. Nuclis
  4. Vies cerebel·loses
5. Cervell
  1. Anatomia macro i microscòpica
  2. Còrtex cerebral
  3. Tractes cerebrals
  4. Nuclis de la base
  5. Diencèfal.
  6. Sistema neuroendocrí
6. Sistema vascular del sistema nerviós central
7. Sistema nerviós autònom o vegetatiu
  1. Vies simpàtiques i parasimpàtiques
  2. Funcions autònomes.
  3. Reflexos neurovegetatius
8. Sistema nerviós perifèric
  1. Estructura i organització dels nervis raquidis
  2. Plexes cervical, braquial i lumbosacre
  3. Dermatoma
  4. Miotoma
9. Vies neuronals de la visió
10. Transmissió nerviosa
  1. Potencial de membrana i d'acció
  2. La sinapsi
  3. Neurotransmissors
11. Transmissió neuromuscular
  1. Placa motora
  2. Unitat motora
  3. To muscular.
  4. Arc reflex.

AVALUACIÓ:

Cinesiologia:

Avaluació continuada de les activitats dirigides, autònomes o en grups, ja siguin teòriques o pràctiques.

La nota final s'obindrà dels següents paràmetres: 70% Examen final. 30% Seminaris

Sistema nerviós:

Examen final escrit. Avaluació continuada dels treballs personals proposats periòdicament.

La nota final de l'assignatura serà la mitjana de la nota de cinesiologia i sistema nerviós, cadascuna amb un pes proporcional a la càrrega lectiva.

BIBLIOGRAFIA:

Rodrigo C. Miralles Marrero Biomecánica clínica de las patologías del aparato locomotor. Barcelona: Masson, 2007.

Rodrigo C. Miralles Marrero Biomecánica clínica del aparato locomotor. Barcelona: Masson, 1998.

Michel Dufour Biomecánica funcional. Barcelona: Masson, 2006.

Nordin Biomecánica básica del sistema musculoesquelético. McGraw-Hill, 2004.

Viladot Voegeli, A. Lecciones básicas de biomecánica del aparato locomotor. Ed Springer, 2000.

Biomecánica de la marcha normal y patológica. Instituto de Biomecánica de Valencia, 1993.

Kapandji Cuadernos de fisiología articular: esquemas comentados de mecánica articular. Barcelona: Masson.

Els professors recomanaran més bibliografia en el decurs de l'assignatura.

Cinesiteràpia

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura desenvolupa els aspectes bàsics de la cinesiteràpia, que consisteix en el tractament mitjançant el moviment, tant si és realitzat pel propi subjecte, com si és ajudat per agents externs (mobilitzacions, traccions, politges). Ens centrarem especialment en la cinesiteràpia activa, ja que la passiva es donarà en altres assignatures, i estudiarem exercicis específics per a diferents situacions.

Al final de l'assignatura l'estudiant haurà de ser capaç de realitzar una programació d'intervenció bàsica mitjançant el moviment terapèutic, tot relacionant-lo amb les aplicacions terapèutiques bàsiques. Per això haurà d'identificar i quantificar els canvis que el cos, i concretament la musculatura, experimenta quan està subjecte a diferents tipus d'exercicis i esforços. També caldrà que conegui les eines de les quals disposem per aconseguir els objectius descrits anteriorment.

CONTINGUTS:

1. Generalitats de la Cinesiteràpia:
  1. Història de la Cinesiteràpia.
  2. Tipus de Cinesiteràpia.
2. Múscul. Treball i esforç:
  1. Aprofundiment en la fisiologia.
  2. Tipus de contraccions/treballs musculars.
  3. Avaluació de la musculatura.
3. Forces:
  1. Palanques.
  2. Inèrcies.
  3. Pes segments.
  4. Resistències externes.
  5. Gravetat
4. Suspensoteràpia:
  1. Balneoteràpia.
  2. Mecanoteràpia.
  3. Traccions.
5. Cinesiteràpia Activa:
  1. Gimnàstica suau.
  2. Concepte de cadenes musculars.
  3. Exercicis específics.
  4. Tècniques (Feldenkrais, Pilates, Antigimnàstica, Klapp...)
6. Anàlisis, programació i aplicacions del moviment terapèutic
  1. Casos clínics.

AVALUACIÓ:

Treball d'integració de continguts: 40% de la nota final de l'assignatura.

Avaluació continuada a classe: 30% (assistència/participació, proves ràpides, exercicis) de la nota final de l'assignatura.

Examen final: 30% de la nota final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Busquet, L. (1995). Cadenas musculares I-II-III. Barcelona: Paidotribo.

Celedonia, I. (1996). Fisioterapia General: kinesiterapia. Madrid: Síntesis.

Gardiner, D. (1995). Manual de terapia por ejercicios. Sao Paulo: Santos.

Genot, C.; Oyeron, G.; Leroy, A. (1996). Kinesiterapia. Madrid: Panamericana.

Shouchard, F. (2000). Stretching global activo. Barcelona: Paidotribo.

Xhardez, Y. (1992). Vademécum de kinesiología y reeducación funcional. Buenos Aires: Ateneo.

Fisiopatologia

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura Fisiopatologia té com a objectiu principal que els estudiants adquireixin:

1. Coneixements més complets i aplicats sobre la Fisiologia (funcionament normal del cos humà) i la Bioquímica. És imprescindible una bona base de coneixements d'estructura i funció del cos humà.
2. Coneixements sobre els mecanismes de producció de les malalties en els diferents nivells (molecular, cel·lular, tisular, d'òrgans i sistèmic)
3. Coneixements sobre les repercussions de les alteracions fisiològiques sobre l'organisme
4. Coneixements sobre les manifestacions clíniques més importants que provoquen els canvis fisiopatològics sobre l'organisme.
5. Coneixements sobre la terminologia mèdica específica.

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Fisiopatologia general. Patologia general bàsica

1. Concepte de salut i malaltia. Terminologia. Història Clínica.
2. Adaptació, lesió i mort cel·lular.
3. Alteracions genètiques. Patogènesis de les malalties hereditàries. Alteracions congènites.
4. Neoplàsies. Biologia del càncer: transformació cel·lular i oncògens.
5. Alteracions de la temperatura corporal: Hipertèrmia, hipotèrmia i febre.
6. Resposta sistèmica a l'agressió (Reacció general al estrès): Estrès i adaptació.
7. Resposta de l'organisme a la lesió: Inflamació. Reparació cel·lular i cicatrització.
8. Malaltia infecciosa.
9. Fisiopatologia del sistema immune (I): Hipersensibilitat i al·lèrgia. Autoimmunitat. Immunodeficiència.
10. Fisiopatologia del sistema immune (II): Immunosupressió i trasplantament d'òrgans.
11. Fisiopatologia de l'envelliment.

Mòdul 2: Aparell Respiratori

1. Estructura i funció: Ventilació. Difusió. Perfusió.
2. Relacions ventilació-perfusió
3. Transport de gas a la perifèria
4. Control de la ventilació
5. Mecànica de la respiració
6. Patologia restrictiva, obstructiva i vascular. Espirometria.
7. Insuficiència respiratòria. Gasometria.

Mòdul 3: Aparell Cardiovascular

1. Fisiopatologia de la contractibilitat. Insuficiència cardíaca. Semiologia i tipus. Mecanismes de compensació i repercussions sistèmiques. Hipertròfia i dilatació.
2. Fisiopatologia de la conducció i del ritme cardíac. Arítmies.
3. Fisiopatologia valvular. Estenosis i insuficiència. Repercussions sistèmiques.
4. Fisiopatologia de la circulació coronària. Síndromes coronaris. Epidemiologia i factors de risc.
5. Insuficiència circulatòria aguda. Xoc. Síncope.
6. Fisiopatologia de la circulació perifèrica arterial i venosa.

Mòdul 4: La sang

1. Fisiopatologia general de l'hematopoesi. Aplàsia medular. Síndrome mieloproliferatiu. Síndrome mielodisplàsic.
2. Fisiopatologia dels hematies. Síndrome anèmic (hemorràgia, ferropènia i hemòlisi). Síndrome policitèmic. Grups sanguinis. Sistema ABO i Rh. Transfusions
3. Fisiopatologia dels leucòcits. Leucocitosi i leucopènia. Síndrome leucèmic.
4. Fisiopatologia dels limfòcits i òrgans linfoïdes. Adenomegàlies. Esplenisme.
5. Fisiopatologia de l'hemostàsia. Alteracions de les plaquetes i de la coagulació. Trombocitosi i trombopènia. Diatesis hemorràgica. Síndrome de hipercoagulabilitat (trombofilia). Coagulació intravascular disseminada.

Mòdul 5: Sistema Endocrí, Metabolisme i Nutrició

1. Fisiologia hormonal. Tipus i mecanisme d'acció. Regulació hormonal. Hipo i hiperfunció.
2. Fisiopatologia de l'eix hipotàlem-hipofisari. Adenohipòfisi i neurohipòfisi.
3. Fisiopatologia de la tiroïdes.
4. Fisiopatologia de les glàndules suprarenals
5. Fisiopatologia de les hormones gonadals
6. Fisiopatologia del creixement.
7. Fisiopatologia de les paratiroides i del metabolisme del calci, fòsfor i magnesi.
8. Fisiopatologia del metabolisme dels glúcids: Diabetis Mellitus.
9. Fisiopatologia del metabolisme dels lípids. Hiperlipoproteinèmies.
10. Fisiopatologia del metabolisme de les proteïnes. Amiloidosi.
11. Obesitat. Síndrome metabòlic
12. Desnutrició. Anorèxia. Alteracions de les vitamines.

Mòdul 6: Aparell Digestiu:

1. Fisiopatologia de la motilitat del tub digestiu: Disfàgia. Reflux. Estrenyiment. Ileó.
2. Fisiopatologia de la secreció del tub digestiu: Hiperclorhídria. Hipergastrinèmia.
3. Fisiopatologia de la digestió i de l'absorció. Síndrome de malaabsorció. Diarrea.
4. Fisiopatologia hepatobiliar. Icterícia i colostasi. Insuficiència hepatocel·lular. Hipertensió portal
5. Fisiopatologia del pàncreas exocrí.
6. Fisiopatologia de la circulació del tub digestiu: Hemorràgia digestiva. Isquèmia mesentèrica. (Sisíno, pag. 332)

Mòdul 7: Aparell Urinari

1. Fisiologia renal
2. Insuficiència renal aguda i crònica.
3. Alteracions de l'equilibri hidroelectrolític.

4. Alteracions de l'equilibri àcid-base.
5. Fisiopatologia de les vies urinàries i de la micció. Infecció. Obstrucció. Retenció aguda. Incontinència

Mòdul 8: Neurologia

1. Fisiopatologia del còrtex cerebral (I): Síndromes corticals funcionals: apràxia, agnòsia, afàsia, amnèsia.
2. Fisiopatologia del còrtex cerebral (II): Síndromes topogràfics: frontal, parietal, temporal, occipital.
3. Fisiopatologia de la motilitat voluntària, to muscular i reflexos.
4. Síndrome piramidal (primera motoneurona). Síndrome de la segona motoneurona.
5. Fisiopatologia de la sensibilitat. Tacte. Dolor. Temperatura.
6. Fisiopatologia de la medul·la espinal. Síndromes medul·lars.
7. Fisiopatologia de la coordinació motora, equilibri i marxa. Síndrome cerebel·lós
8. Fisiopatologia dels nuclis de la base. Parkinsonisme. Síndromes hipercinètics.
9. Fisiopatologia de la consciència. Alteracions del son. Coma.
10. Fisiopatologia de les demències.
11. Estat confusional agut. Deliris
12. Síndrome epilèptic.
13. Meningisme. Hidrocefàlia. Síndrome d'hipertensió intracranial.

Mòdul 9: Aparell Locomotor

1. Fisiopatologia òssia:
  1. Fisiologia òssia. Remodelació
  2. Fisiopatologia del metabolisme fosfocàlcic.
  3. Osteopaties metabòliques. Raquitisme i osteomalàcia. Vit. D. Osteodistrofia renal. Malaltia de Paget.
  4. Osteoporosi. Hiperostosi
  5. Estudi general de la infecció òssia. Fisiopatologia. Osteomielitis i osteïtis.
  6. Necrosi òssia avascular
  7. Estudi general de les fractures. Concepte. Etiologia. Mecanismes de producció. Reparació i fases. Clínica general.
  8. Pseudoartrosi.
2. Fisiopatologia articular
  1. Fisiologia articular
  2. Artropaties inflamatories. Artritis i poliartritis
  3. Artropaties degeneratives. Artrosi
  4. Alteracions de la mobilitat. Rigidesa i laxitud. Luxació i subluxació
3. Fisiopatologia del múscul estriat esquelètic
  1. Fisiologia del múscul esquelètic.
  2. Manifestacions de lesió muscular: debilitat, miàlgia, alteracions de la massa muscular (atrofia-hipertrofia)
  3. Alteracions de la contracció muscular: distonia, tetània, miotonia, rampes.
  4. Miopaties inflamatòries.
  5. Rabdomiòlisi.

AVALUACIÓ:

- Avaluació continuada de les activitats realitzades en els diferents mòduls, ja siguin teòriques o pràctiques.
- Realització de treballs.
- Prova final (preguntes tipus test i preguntes curtes)

La nota final s'obtéindrà dels següents paràmetres.

- 70 % Examen final
- 30 % Avaluació continuada de les activitats dirigides i autònomes
- Assistència a classe

BIBLIOGRAFIA:

- Porth, C.M. (2006). Fisiopatología. 7ª ed. Madrid: Panamericana.
- Pérez Arellano, J.L. (2006). Manual de Patología General. Sisinio de Castro. 6ª ed. Barcelona: Masson.
- Laso, F.J. (2004). Patología general. Barcelona: Masson.
- García-Conde, J. (2003). Patología general. Semiología clínica y fisiopatología. 2ª ed. Madrid: McGraw Hill.
- West, J.B. (2008). Fisiopatología Pulmonar. 7ª ed. Lippincott Williams & Wilkins.
- Müller-Sterl, W. (2008). Bioquímica. Fundamentos para Medicina y Ciencias de la Vida. Barcelona: Reverté, 2008.
- Nguyen, S.H. (2007). Manual de anatomía y fisiología humana. Madrid: DAE.
- Moore, K.L. (2009). Fundamentos de anatomía: com orientación clínica. Madrid: Wolters Kluwer.
- Thibodeau, G.A. (2007). Anatomía y fisiología. 6ª ed. Madrid: Elsevier.
- Tortosa, G.J. (2006). Principios de anatomía y fisiología. 11ª ed. Mèxic: Médica Panamericana.
- Guyton, A.C. (2006). Tratado de fisiología médica. 11ª ed. Madrid: Elsevier.

Procediments Generals en Fisioteràpia I

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura de Procediments Generals en Fisioteràpia I consta dels següents continguts: Estiraments musculars. Massoteràpia. Termoteràpia superficial. Vibroteràpia. Pressoteràpia.

Amb la realització d'aquesta assignatura que pertany a la matèria de Procediments Generals en Fisioteràpia, es pretén que l'estudiant assoleixi els següents objectius:

- Identificar les bases fonamentals dels agents físics (electricitat, aigua, calor, etc.) utilitzats en fisioteràpia, així com els seus efectes i modalitats d'aplicació terapèutica.
- Reconèixer els conceptes de física necessaris per entendre el funcionament de les tècniques de la termoteràpia superficial.
- Conèixer els efectes fisiològics sobre el cos humà que es deriven de l'aplicació de les diferents tècniques de la termoteràpia superficial.
- Adquirir les habilitats pròpies en l'aplicació de les tècniques de la termoteràpia superficial com a eina imprescindible de treball per al fisioterapeuta.
- Explicar els principis mecànics i fisiològics dels estiraments musculars.
- Descriure les diferents modalitats i aplicacions dels estiraments musculars.
- Realitzar adequadament la tècnica dels estiraments musculars.
- Explicar els principis fisiològics i mecànics del massatge i la seva acció sobre l'organisme.
- Descriure detalladament les diferents maniobres que s'utilitzen en el massatge i la seva aplicació.
- Realitzar adequadament les tècniques del massatge.
- Conèixer les evidències (proves científiques) que recolzen les diferents teràpies relacionades amb el massatge.

CONTINGUTS:

1. Estiraments musculars:
  1. La unitat miotendinosa.
  2. Efectes dels estiraments musculars.
  3. Objectius dels estiraments musculars.
  4. Tipus d'estiraments musculars.
  5. Indicacions i contraindicacions dels estiraments musculars.
  6. Normes en l'aplicació dels estiraments musculars.
2. Massoteràpia:
  1. Normes bàsiques a respectar en l'aplicació de la tècnica del massatge.
  2. L'ergonomia en l'aplicació de la tècnica del massatge.
  3. La pell.
  4. Definició de massatge.
  5. Tipus de massatges.
  6. Maniobres bàsiques en l'aplicació de la tècnica del massatge.

7. Efectes fisiològics del massatge.
8. Indicacions i contraindicacions de la tècnica del massatge.
3. Termoteràpia superficial. Vibroteràpia. Pressoteràpia:
  1. Definició de termoteràpia.
  2. Regulació de la Temperatura en l'ésser humà.
  3. L'estímul tèrmic. Reacció de l'ésser humà davant l'estímul tèrmic.
  4. Formes de propagació de la calor.
  5. La termoteràpia per conducció.
  6. La termoteràpia per convecció.
  7. La termoteràpia per conversió.
  8. Indicacions i contraindicacions de les tècniques de la termoteràpia superficial.
  9. Definició de Vibroteràpia.
  10. Indicacions i contraindicacions de la vibroteràpia.
  11. Definició de Pressoteràpia.
  12. Indicacions i contraindicacions de la pressoteràpia.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada:

Els continguts pràctics s'avaluaran de forma continuada a través de la presentació d'un portafolis de pràctiques per part de l'alumne i de la valoració dels procediments pràctics durant el procés d'aprenentatge (50% de la nota final).

Els continguts teòrics s'avaluaran a través de proves escrites i presentació de treballs durant el semestre.(50% de la nota final).

Avaluació amb prova final:

L'estudiant que no hagi assistit al 80% de les classes pràctiques no podrà avaluar-se a través del sistema d'avaluació continuada i haurà de realitzar un examen teòric final, una prova pràctica de totes les matèries i la presentació del portafolis de l'assignatura.

L'estudiant que no superi l'avaluació continuada haurà de realitzar un examen teòric final, una prova pràctica de tots els blocs i la presentació del portafolis de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Kahn, J. (1986). Principios y práctica de electroterapia. Barcelona: Jims.
- Marin, J.M. (2000). Electroterapia para fisioterapeutas. Madrid: Panamericana.
- Bogey (1993). Manual de Masaje. Barcelona: Masson.
- Canamasas, S. (1993). Técnicas manuales: masoterapia. Barcelona: Masson-Salvat.
- Cassar, M. (2001). Manual de masaje terapéutico: una guía completa dirigida al estudiante y al fisioterapeuta. Madrid: McGraw-Hill Interamericana.
- Clay, J.H. (2004). Masoterapia clínica básica : integración terapéutico-anatómica. Madrid: McGraw-Hill Interamericana.

Valoració i Diagnòstic en Fisioteràpia

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria de Fonaments i Valoració en Fisioteràpia on l'estudiant adquireix l'aprenentatge per realitzar una valoració de forma sistemàtica i programada dels sistemes osteoarticular i musculoesquelètic així com de les activitats funcionals de l'home, per tal de poder establir el Diagnòstic en Fisioteràpia.

CONTINGUTS:

1. Diagnòstic en Fisioteràpia
  1. La classificació Internacional de la funcionalitat. Relació amb el diagnòstic de Fisioteràpia
  2. Instruments de valoració i relació amb la CIF
  3. Grau de fiabilitat dels instruments de valoració
2. Balanç articular i exploració funcional
  1. Valoració de les articulacions d'extremitat superior, inferior, columna vertebral i tronc
3. Balanç muscular
  1. Extremitat Superior, extremitat inferior i tronc
4. Perimetria i proves especials
  1. Proves especials de valoració osteoarticular i músculesquelètiques
  2. Mesures del volum d'extremitats superiors, inferiors i tronc

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada:

Els continguts pràctics s'avaluaran de forma continuada a través de la presentació del portafolis de pràctiques per part de l'alumne i de la valoració dels procediments pràctics durant el procés d'aprenentatge.

Els continguts teòrics s'avaluaran a través de proves escrites i presentació de treballs durant el semestre.

La nota final de l'assignatura serà un 40% de la part pràctica, 40% de la part teòrica i un 20% del treball escrit i portafolis.

Avaluació amb prova final:

L'estudiant que no hagi assistit al 80% de les classes pràctiques, no podrà avaluar-se a través del sistema d'avaluació continuada i haurà de realitzar un examen teòric final, una prova pràctica de tots els blocs de l'assignatura i la presentació del portafolis.

La nota final serà un 40 % de l'examen teòric, un 40% de la prova pràctica i un 20% del portafolis.

L'estudiant que no superi l'avaluació continuada tindrà l'opció de realitzar **l'avaluació en prova final** amb la mateixa valoració que s'ha especificat més amunt.

BIBLIOGRAFIA:

Hislop H. Daniels & Worthingham (2003). Técnicas de balance muscular. (7º Ed.) Madrid: Elsevier.

Norkin-White.(2006) Goniometría. Evaluación de la movilidad articular. Madrid: Marban.

Antonio Jurado Bueno; Ivan Medina Porqueres (2007). Manual de pruebas diagnosticas. Traumatología y ortopedia. Barcelona: Paidotribo.

Doreen, Bauer. (1994). Rehabilitación: enfoque integral. Principios prácticos. Barcelona: Masson-Salvat.

Anglès per a les Ciències de la Salut

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Anglès per a Ciències de la Salut és una assignatura instrumental que permet a l'alumnat desenvolupar les habilitats de producció i comprensió de textos orals i escrits en llengua anglesa dins d'un context de fisioteràpia.

Els objectius específics de l'assignatura són:

- Promoure l'autonomia de l'alumne per llegir, escriure i entendre textos especialitzats en ciències de la salut i fisioteràpia.
- Desenvolupar estratègies de comprensió lectora de textos.
- Desenvolupar estratègies d'expressió escrita de textos.
- Comprendre i desenvolupar presentacions orals acadèmiques.
- Conèixer i utilitzar les estructures gramaticals, vocabulari i expressions del camp semàntic de les ciències de la salut i de fisioteràpia.

Per tal d'assolir aquest objectiu es revisen estructures gramaticals, es treballa les habilitats de comunicació escrita i oral i es tracta el vocabulari específic de ciències de la salut i de fisioteràpia.

CONTINGUTS:

Bloc 1:

1. Vocabulary: Technical health words. Lay terms. Abbreviations and acronyms.
2. Pronunciation and stress guidelines.
3. Language in use review: tenses, passive and active voice, conditionals, reported speech, modal expressions, relative clauses and linking words.

Bloc 2:

1. Working as part of a health care team.
2. Health and illness.
3. The human body.
4. Taking a patient history: Anamnesis, taking obs.
5. Pain description, assessment and treatment.
6. ADLS (Activities of Daily Living)
7. E.D and the physiotherapist

Bloc 3:

1. Understanding charting and written documentation.
2. Research articles, abstracts and conference presentations.
3. Case presentations.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- Lectura i anàlisi d'articles de fisioteràpia. (15% de la nota de l'assignatura)
- Treball escrit d'aprofundiment en un tema de fisioteràpia. (10% de la nota de l'assignatura)
- Presentació oral sobre un tema relacionat amb fisioteràpia. (15% de la nota de l'assignatura)
- Proves de comprensió oral (10% de la nota de l'assignatura)
- Proves per avaluar els continguts dels blocs (50% de la nota final de l'assignatura)

La qualificació final de l'assignatura és la mitjana de les notes obtingudes en les accions d'avaluació, tenint en compte que cal aprovar obligatòriament les proves dels continguts dels blocs per fer mitjana amb la resta de les notes.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria: Dossier de curs

Recomanada:

- Bailey, S. (2006). Academic writing. A handbook for international students. London: Routledge.
- Bradley, R. (2004) English for nursing and health care. Milano: McGraw-Hill.
- James, D. (1995) Medicine. English for Academic Purposed Series. London: Phoenix. ELT.
- McCarthy, M., & O'Dell, F. (2008). Academic vocabulary in use. Cambridge: Cambridge University Press.
- Philpot, S., & Curnick, L. (2007). New Headway. Academic skills. Level 3. Oxford: Oxford University Press.
- Powell, M. (2010) Presenting in English. London: Heinle/ELT.
- Terry, M.; Wilson, J. (2004). Focus on academic skills. London: Pearson Longman.

Gramàtiques:

- Fuchs, M & Bonner, M. (2001) Grammar Express for self-study and classroom us. London: Longman.
- Murphy, R. (2004). English grammar in use. Intermediate. Cambridge: Cambridge University Press.

Diccionaris:

- Cambridge Word Selector Anglès-Català (Paperback) (1995) Cambridge: Cambridge University Press.
- Diccionaris monolingües.

Antropometria i Ergonomia

Crèdits: 3.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria Cinesiteràpia.

En aquesta assignatura es pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements bàsics en relació a l'ergonomia i l'antropometria aplicada a les transferències i les maniobres de manutenció de pacients en les posicions de decúbit, sedestació i marxa, i a la utilització i selecció d'ajudes tècniques.

Per al correcte desenvolupament d'aquesta assignatura es recomana haver cursat prèviament l'assignatura Cinesiologia i Sistema Nerviós.

Objectius:

Conèixer els fonaments teòrics de l'ergonomia i l'antropometria aplicada a les transferències i les maniobres de manutenció de pacients.

Conèixer els principis bàsics de les tècniques de transferències i les maniobres de manutenció de pacients.

Conèixer l'anàlisi de l'estàtica en bipedestació, la marxa normal i introducció a la marxa patològica.

Conèixer les principals ajudes tècniques per a les transferències, les maniobres manutenció i la marxa.

Adquirir les habilitats i les destreses necessàries per a les transferències i les maniobres de manutenció de pacients en les posicions de decúbit, sedestació, bipedestació i la marxa, amb i sense ajudes tècniques.

CONTINGUTS:

Tema 1:

1. Introducció als conceptes bàsics d'ergonomia i antropometria.
2. Transferències i maniobres de manutenció de les posicions de decúbit.
  1. Transferències de decúbits.
  2. Redreçament vertical i horitzontal.
3. Transferències de la posició de sedestació.
  1. Transferència de sedestació a bipedestació.
  2. Transferència de sedestació a sedestació.
  3. Redreçament en sedestació.
  4. Ajudes tècniques.

Tema 2:

1. Bipedestació i marxa.
  1. Postura estàtica en bipedestació.
  2. Marxa normal.
  3. Introducció a la marxa patològica.

4. Ajudes tècniques bàsiques per la marxa

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

Seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant i de cada grup de treball a partir de les tutories.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats d'aprenentatge de l'assignatura es farà de manera continuada a partir dels següents elements:

Assistència i participació en les classes. (40%)

Lliuraments de treballs escrits. (20%)

Realització d'una prova final. (40%)

Per aprovar l'assignatura cal aprovar cadascun dels apartats.

En ser una assignatura eminentment pràctica, l'assistència a les classes és obligatòria. (80% d'assistència).

Els treballs no realitzats o no presentats en el termini previst equivaldran a un suspens i no es podran lliurar posteriorment.

L'estudiant que no superi la valoració continuada o l'estudiant que no hagi complert algun dels requisits establerts per l'avaluació podrà presentar-se a un examen final i a una prova pràctica de tots els blocs de l'assignatura.

La nota final serà: 50% examen teòric i un 50% prova pràctica.

Si després de la realització de la prova final alguna part no queda superada, l'assignatura queda pendent d'aprovar.

BIBLIOGRAFIA:

Abric, M.; Dotte, P. (2003-2004). Gestos y activación para las personas mayores: ergomotricidad y atención gerontológica. Barcelona: Masson.

Cabañas Armesilla, M.D.; Esparza, F. (2009). Compendio de cineantropometria. Madrid: CTO.

Dotte, P. (1999). Método de manutención manual de los enfermos. Barcelona: Springer Verlag Ibérica.

Dotte, P. (2010). Métodos de movilización de los pacientes. Ergomotricidad en el ámbito asistencial. Barcelona: Masson.

Encyclopédie médico-chirurgicale, ECM. (2000) Aparato locomotor. (Español ed.). Paris: Éditions scientifiques et médicales Elsevier.

Fundación Mafre (1995). Manual de Ergonomía. Madrid: Editorial MAFRE.

Garrido Chamorro, R. (2005). Manual de antropometría. Sevilla: Wanceulen.

Plas, F., Viel, E.; Blanc, Y. (1984). La marcha humana: Cinesiología dinámica, biomecánica y patomecánica. Barcelona: Masson.

Tortosa, L (1997). Ergonomía y discapacidad. Madrid: Instituto de Migraciones y Servicios Sociales.

Elaboració de Projectes I

Crèdits: 3.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria Desenvolupament professional i innovació i pretén donar a conèixer els continguts bàsics per al desenvolupament de la pràctica clínica basada en l'evidència. És una porta d'entrada al coneixement científic a partir del dubte i de l'esperit crític, elements imprescindibles per a l'aprenentatge de la presa de decisions. És una iniciació al món de la ciència i a la creació de coneixement que ha de servir per ajudar-vos a donar resposta a les preguntes que sorgiran en la pràctica clínica tant pel que fa a l'aplicació del coneixement existent, com pel que fa a la creació de nous coneixements a partir de plantejar projectes.

Objectius de l'assignatura:

Conèixer les etapes del mètode científic i la seva aplicació en la fisioteràpia.

Utilitzar les fonts d'informació més importants i les principals bases de dades en l'àmbit de la salut davant d'una necessitat informativa.

Identificar l'estructura i el contingut d'un original en una publicació científica i dels diversos formats de publicació.

Interpretar els resultats de les publicacions científiques i utilitzar-los davant una pregunta donant una resposta basada en les evidències científiques trobades.

Conèixer i identificar en les publicacions els principals dissenys d'estudis quantitius en l'àmbit de les cures de salut.

Iniciar-se en el coneixement i l'elaboració d'instruments de mesura que siguin vàlids i fiables: els tests, les enquestes i qüestionaris en l'àmbit de la salut.

CONTINGUTS:

Mòdul 0. Consideracions generals de la recerca en les ciències de la salut.

1. Importància de la recerca en les ciències de la salut.
2. Avaluació prèvia i experiències en recerca dels alumnes.
3. Inversió en recerca en el nostre país.
4. Finançament de la recerca.
5. Els condicionants per poder fer recerca de qualitat.
6. El treball cooperatiu interdisciplinari.

Mòdul 1. Aplicació del mètode científic.

1. Lorigen del coneixement.
2. El mètode científic. Aplicació.
3. Esquema general per l'elaboració de treballs d'investigació.

Mòdul 2. El problema origen.

1. Origen, identificació i valoració de dubtes susceptibles de constituir un problema de recerca.
2. Estratègies per la formulació dun problema de recerca.

Mòdul 3 La revisió bibliogràfica i documental.

1. Planificació de la cerca documental. El mapa de cerca. El llenguatge.
2. Tipologia de documents i fonts de documentació.
3. La cerca a les biblioteques.
4. Estratègies de cerca a Internet.
5. La cerca en Bases de dades (BBDD) en ciències de la salut.
6. Organització i selecció dels documents.
7. Bases per a la lectura crítica de la literatura. Síntesi i resum de la informació.
8. La presa de decisions basada en l'evidència científica.

Mòdul 4 Objectius, hipòtesis i variables.

1. Objectius. Generals i específics.
2. Formulació i tipus dhipòtesis.
3. La definició i mesura de les variables.

Mòdul 5 Mètodes quantitativs de recollida dinformació:

1. Lobservació sistemàtica.
2. Elaboració denquestes i qüestionaris en l'àmbit de la salut.
3. Característiques i qualitat en la confecció i utilització dinstruments de mesura. Validesa (de contingut, de correlació de criteri) i fiabilitat (estabilitat, homogeneïtat, equivalència). Precisió i exactitud.
4. Escales de mesura en ciències de la salut.

Mòdul 6 Disseny de estudi.

1. Disseny general de la recerca.
2. Tipus de dissenys de estudi en l'àmbit de les cures de salut.
3. Conceptes dinterès: disseny segons temporalització, lloc, nombre dindividus, manipulació de la variable, grau d'abstracció.

Mòdul 7 El mostreig.

1. Les persones de estudi. Població i mostra.
2. Teoria del mostreig.
3. Modalitats de mostreig.
4. Mida de la mostra.

AVALUACIÓ:

a) Grup (40%)

Si no ha esta possible realitzar-les en grup, s'hauran de presentar individuals.

Exposició oral d'un article publicat en una revista científica (20%)

Treballs i activitats realitzades a l'aula (20%)

- Revisió crítica d'un article (10%)

- Elaboració d'un qüestionari digital (5%)
- Revisió d'un projecte de disseny quantitatiu (5%)

b) Individual (60%)

Cerca bibliogràfica en relació a una pregunta o dubte clínic i resposta argumentada, basada en l'evidència (40%)

Prova test de coneixements (20%)

NOTA FINAL:

En l'avaluació contínua cal que totes les proves tinguin una puntuació mínima de 5 punts. Les proves amb puntuació inferior s'han de recuperar. La nota final es calcula fent la mitjana ponderada de totes les valoracions de l'avaluació continuada.

BIBLIOGRAFIA:

- Álvarez Cáceres, R. (1996). El método científico en ciencias de la salud. Madrid: Díaz de Santos.
- Argimon Pallàs, J.M.; Jiménez Villa, J. (1991) Métodos de investigación aplicados a la atención primaria. Barcelona: Doyma.
- Badia, X.; Alonso, J. (2007) La medida de la salud. Guía de escalas de medición en español. Barcelona: Tecnología y Ediciones del Conocimiento.
- Bowling, A. (1994). La medida de la salud. Barcelona: Masson.
- Burns, N., Grove, S. (2004). Investigación en enfermería. (3ª ed.) Madrid: Elsevier.
- Cabrero García, J.; Richart Martínez, M. (2000). Investigar en enfermería. Concepto y estado actual de la investigación en enfermería. Alicante: Universidad de Alicante.
- Hulley, S.B.; Cummings, S.R. (1993). Diseño de la investigación clínica. Barcelona: Doyma.
- León, O.; Montero, I. (1997). Diseño de investigaciones. (2ª ed.) Madrid: McGraw-Hill-Interamericana.
- Pardo de Vélez, G. (1997). Investigación en salud. Santa Fe de Bogotá: McGraw Hill-Interamericana.
- Polit, Hungler (1997). Investigación científica en ciencias de la salud. Santa Fe de Bogotá: McGraw Hill-Interamericana.
- Rodríguez Gómez, G. (1996). Metodología de la investigación cualitativa. Málaga: Aljibe.
- Sacket, Haynes. (1994). Epidemiología clínica. Madrid: Panamericana.
- Taylor, S.J.; Bodgan, R. (1992). Introducción a los métodos cualitativos de investigación. Barcelona: Paidós.
- Tejada Fernández, J. (1997). El proceso de investigación científica. Barcelona: Fundació La Caixa.

En cada mòdul es recomanarà la bibliografia específica.

Farmacologia

Crèdits: 3.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

El medicament s'ha transformat en una eina terapèutica àmpliament utilitzada. La utilització de medicaments s'ha de fer des d'un punt de vista interdisciplinari i els professionals de la fisioteràpia necessiten uns coneixements suficients per a la pràctica professional, dins d'un sistema sanitari pluri i interdisciplinari. Els objectius que intentem assolir són:

1. Comprendre els conceptes generals de la farmacologia com a ciència bàsica de la farmacoteràpia.
2. Conèixer les diferents formes farmacèutiques en que es poden trobar els medicaments, les vies d'administració i com s'han d'utilitzar.
3. Comprendre els processos farmacocinètics i farmacodinàmics.
4. Identificar els principals medicaments dels diferents grups terapèutics i relacionar-los amb les possibles vies d'administració, indicacions terapèutiques i possibles problemes relacionats amb la seva utilització.
5. Informar i formar al pacient, família, cuidadors i la comunitat en general, sobre l'adequada utilització dels medicaments i de les conseqüències derivades tant de la seva utilització racional com de la mala utilització.
6. Conèixer els problemes socials de l'ús inadequat dels medicaments per poder intervenir de forma eficient en la seva prevenció.

CONTINGUTS:

MÒDUL 1:

1. Història de la farmacologia.
2. Conceptes generals de farmacologia: Fàrmac. Medicament. Formes farmacèutiques i vies d'administració. Farmacocinètica. Farmacodinàmia. Farmacovigilància.
3. Situacions especials en farmacoteràpia: Sistemes per incrementar el compliment en els pacients (SPD).

MÒDUL 2: FARMACOLOGIA SISTEMA NERVIÓS

1. Farmacologia del sistema nerviós autònom: Simpaticomimètics, simpaticolítics, parasimpaticomimètics i parasimpaticolítics.
2. Farmacologia del sistema nerviós central: Analgèsics, anestèsics locals, antiedematosos cerebrals, antiparkinsonians, antiepilèptics, antimigranyosos, hipnòtics, sedants, ansiolítics, antipsicòtics i medicaments utilitzats en el malalt de Alzheimer.

MÒDUL 3: FARMACOLOGIA DELS SISTEMA RESPIRATORI

1. Antitussígens centrals, expectorants i mucolítics
2. Broncodilatadors: Centrals, β -adrenèrgics, anticolinèrgics.
3. Corticosteroides

MÒDUL 4: FARMACOLOGIA SISTEMA CARDIOVASCULAR I MEDI INTERN.

Cardiotònics, antiarítmics, antianginosos, diürètics, antihipertensius, hipolipemiants, anticoagulants i antiagregants plaquetaris.

MÒDUL 5: FARMACOLOGIA DEL SISTEMA DIGESTIU.

Antiulcerosos, antiemètics, laxants, purgants i antidiarreics.

MÒDUL 6: FARMACOLOGIA DEL SISTEMA MUSCULOESQUELÈTIC.

Antiinflamatoris (esteroides i no esteroides) i relaxants musculars.

MÒDUL 7: FARMACOLOGIA ANTINFECCIOSA I ANTINEOPLÀSICA

1. Antisèptics i desinfectants.
2. Activitat antiinfeciosa. Factors relacionats amb la desposta: Resistències.
3. Classificació.
  1. Antibiòtics
  2. Tuberculostàtics.
  3. Antivírics.
  4. Antifúngics.

MÒDUL 8: FARMACOLOGIA DEL SISTEMA ENDOCRÍ.

1. Medicaments en alteracions de les hormones pancreàtiques.
2. Medicaments en alteracions de les hormones tiroïdals.
3. Medicaments en alteracions de les hormones de la paratiroides.
4. Antigotosos.

MÒDUL 9: FARMACOLOGIA DE L'APARELL GENITOURINARI.

1. Incontinència urinària.
2. Adenoma de pròstata.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà avaluació continua. En la nota final es tindran en compte els coneixements de contingut teoricopràctic.

Instruments d'avaluació i càlcul de la nota final de l'assignatura:

Una prova escrita que representarà el 90% de la nota.
Activitats pràctiques tutoritzades el 10% restant.

Per poder fer mitjana caldrà que la prova escrita i el treball se superin, per separat, amb una nota igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

Catálogo de Especialidades Farmacéuticas. Madrid: Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos, 2009.
López Castellano, A. i altres. Manual de Farmacología: Guia para el uso racional de medicamentos. Madrid: Elsevier, 2005.
Martindale. Guía completa de consulta farmacoterapéutica. Barcelona: Pharma, 2003.
Velasco Martín, A. i altres Introducción a la Farmacología Clínica. Barcelona: Menarini, 1997.
Katzung, Bertran G. i col. Farmacologia bàsica y clínica. Madrid: McGraw-Hill, 11ª ed. 2010.

Recomanada:

Hansten, P. Interacciones Farmacológicas. Barcelona: Doyma 1988.
Manual d'estades en pràctiques tutelades. Barcelona: Mach-Travé i Universitat de Barcelona, 2005.

Patologia Medicoquirúrgica I

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Objectius:

1. Conèixer les diferents malalties, així com les alteracions i discapacitats que ocasionen en la persona.
2. Familiaritzar-se amb els mètodes diagnòstics generals.
3. Conèixer els tractaments mèdics i quirúrgics aplicats i el fonament d'aquesta aplicació.
4. Conèixer els beneficis, els trastorns funcionals i les limitacions dels tractaments.

CONTINGUTS:

Mòdul 1. Patologia reumatològica.

1. Classificació i epidemiologia bàsica de les principals malalties reumatològiques.
2. Semiologia dels reumatismes.
3. Exploracions complementàries en reumatologia.
4. Artritis reumatoide.
5. Espondiloartropaties.
6. Malalties autoimmunes sistèmiques.
7. Artropaties per microcristalls. Gota i condrocalcinosi.
8. Artritis en la infància
9. Reumatismes de parts toves/fibromiàlgia.
10. Situacions clíniques 1
11. Situacions clíniques 2

Mòdul 2. Cirurgia ortopèdica i traumatologia.

1. Història i exploració clínica en Ortopèdia i Traumatologia. Tècniques complementàries de diagnòstic.
2. Tractaments habituals: Farmacologia, Teràpia Física. Tractament de les fractures: tractament conservador i quirúrgic.
3. Complicacions locals i generals de les fractures. Fractures específiques en edat de creixement.
4. Tumors de l'esquelet: origen, classificació, diagnòstic i tractament.
5. Traumatismes de la regió escapular: Fractures i luxacions. Síndromes doloroses de la regió escapulohumeral.
6. Traumatismes de l'extremitat superior: Fractures humerals, colze, avantbraç i canell.
7. Patologia de la coxofemoral durant la maduració esquelètica.
8. La coxofemoral dolorosa en l'edat adulta: Necrosi, artrosi.
9. Patologia traumàtica de la pelvis i regió coxofemoral. Fractures i luxacions.
10. Patologia traumàtica de l'extremitat inferior.
11. Lesions lligamentoses i meniscals del genoll. Abordatge clínic del genoll dolorós.

12. Traumatismes de turmell i peu. Fractures i lesions lligamentoses.
13. Síndromes doloroses de turmell i peu.
14. Patologia del raquis: Traumatismes i deformitats de la columna vertebral.
15. Aproximació al dolor lumbar. Lumbàlgies i lumbociatàlgies.

Mòdul 3. Patologia neurològica.

1. Malalties desmielinitzants. Esclerosi múltiple.
2. Malalties cerebrovasculars.
3. Malalties degeneratives. E.L.A.
4. Malaltia de Parkinson.
5. Infeccions del S.N.C.
6. Traumatismes cranoencefàlics.
7. Neoplasies del S.N.C.
8. Miopaties. Miastenia gravis.
9. Neuropaties perifèriques específiques.

Mòdul 4. Patologia pediàtrica.

1. Creixement i desenvolupament.
2. Retard mental.
3. Cromosomopaties.
4. Hidrocefàlia.
5. Espina bífida.
6. Epilèpsia.
7. Meningitis.
8. Malalties neuromusculars.
9. Paràlisi cerebral infantil.
10. Traumatismes cranials.
11. Cremades.

Mòdul 5. Malalties infeccioses.

1. Procediments diagnòstics.
2. Infeccions bacterianes per cocs (estafilococ, estreptoc, neumococ, meningococ).
3. Infeccions víriques (herpes, grip i VIH).
4. Brucel·losi. Carbuncle (àntrax). Legionella Espiroquetes (malaltia de Lyme).
5. Infeccions per protozous Paludisme. Toxoplasmosi.
6. Infeccions nosocomials. Mesures de prevenció.

Mòdul 6. Patologia endocrina.

1. Semiologia i proves de diagnòstic.
2. Alteracions de l'hipotàlem i la hipòfisi.
3. Patologia de la glàndula tiroide i paratiroide.
4. Patologia de les glàndules suprarenals.
5. Diabetis mellitus.

Mòdul 7. Patologia ginecològica.

1. Semiologia ginecològica. Proves de diagnòstic ginecològic.
2. Trastorns funcionals del cicle femení. Endometriosi.
3. Prolapse genital. Incontinència urinària.
4. Patologia tumoral de l'úter. Pòlip endometrial. Mioma uterí. Càncer de cèrvix. Càncer d'endometri.
5. Patologia de les trompes i ovaris. Embaràs ectòpic. Tumors de l'ovari.
6. Patologia de la glàndula mamària. Càncer de mama.

Mòdul 8. Oncologia clínica.

1. Sistemàtica de l'estudi del pacient neoplàstic. Tipus histològics. Estadis TNM. Marcadors tumorals. Síndromes paraneoplàstics. Factors pronòstics.
2. Terapèutica oncològica. Estratègia general. Tractament local. (Cirurgia. Radioteràpia).
3. Tractament sistèmic. Quimioteràpia. Hormonoteràpia. Immunoteràpia. Tractament pal·liatiu.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades en els diferents mòduls, ja siguin teòriques o pràctiques.

Realització de treballs.

Prova final (preguntes curtes).

La nota final s'obté dels següents paràmetres:

70% examen final

30% avaluació continuada de les activitats dirigides i autònomes

Assistència a classe

BIBLIOGRAFIA:

Porth, C.M. (2006). Fisiopatología. 7ª ed. Madrid: Panamericana.

Pérez Arellano, J.L. (2006). Manual de Patología General. Sisinio de Castro. 6ª ed. Barcelona: Masson.

Laso, F.J. (2004). Patología general. Barcelona: Masson.

García-Conde, J. (2003). Patología general. Semiología clínica y fisiopatología. 2ª ed. Madrid: McGraw Hill.

Harrison (2007) Principios de Medicina Interna. Madrid. McGraw-Hill.

Farreras-Rozman. (2006). Medicina Interna. Madrid: Harcourt Brace.

Procediments Generals en Fisioteràpia II

Crèdits: 3.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Amb la realització de l'assignatura Procediments Generals en Fisioteràpia II que pertany a la matèria de Procediments Generals en Fisioteràpia, es pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements bàsics de les tècniques més actuals d'Electroteràpia, Crioteràpia, Hidroteràpia i Balneoteràpia, així com les seves indicacions i contraindicacions.

CONTINGUTS:

1. La Termoteràpia profunda:
  1. Electrologia bàsica: el corrent elèctric.
  2. El circuit elèctric.
  3. La càrrega elèctrica.
  4. Les magnituds elèctriques fonamentals.
  5. Classificació dels corrents elèctrics.
  6. Corrents d'Alta freqüència: La diatèrmia per Ona Curta. Les Microones o Ones decimètriques. Efectes fisiològics. Indicacions i contraindicacions.
  7. Els ultrasons: les vibracions mecàniques d'alta freqüència. Efectes fisiològics del ultrasons. Indicacions i contraindicacions.
2. La Crioteràpia:
  1. Definició.
  2. Els efectes fisiològics del fred.
  3. Tècniques d'aplicació de la crioteràpia.
  4. Indicacions i contraindicacions.
3. Electroteràpia:
  1. Definició.
  2. Efectes fisicoquímics derivats de l'aplicació d'un corrent elèctric.
  3. Efectes fisiològics derivats de l'aplicació d'un corrent elèctric.
  4. La iontoforesi.
  5. Corrents diadinàmics.
  6. Corrents interferencials.
  7. Corrents tipus TNS.
  8. Corrents de Träbert.
  9. Corrents tipus MEGAA.
  10. Electroestimulació Neuromuscular (EENM).
  11. Indicacions i contraindicacions de cada tècnica.
4. La Hidroteràpia:
  1. Definició.
  2. Història de la hidroteràpia.
  3. Característiques físiques de l'aigua.
  4. Efectes de la Hidroteràpia: efecte tèrmic, efecte mecànic, efecte químic.

5. Tècniques d'aplicació.
6. Indicacions i contraindicacions.
5. Balneoteràpia:
  1. Definició.
  2. Tècniques de balneoteràpia.
  3. Indicacions i contraindicacions.
6. Climatoteràpia:
  1. Definició.
  2. Efectes fisiològics.
  3. Tècniques de climatoteràpia.
  4. Indicacions i contraindicacions.
7. Talassoteràpia:
  1. Definició.
  2. Efectes de la Talassoteràpia: efecte tèrmic, efecte mecànic, efecte químic.
  3. Efectes fisiològics.
  4. Indicacions i contraindicacions.
8. Magnetoteràpia:
  1. Definició.
  2. Efectes fisiològics.
  3. Indicacions i contraindicacions.
9. Laserteràpia:
  1. Definició.
  2. La llum.
  3. Tipus de llum.
  4. Efectes fisiològics.
  5. Indicacions i contraindicacions.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada:

Els continguts pràctics s'avaluaran de forma continuada a través de la presentació d'un portafolis de pràctiques per part de l'alumne i de la valoració dels procediments pràctics durant el procés d'aprenentatge (40% de la nota final).

Els continguts teòrics s'avaluaran a través de proves escrites i presentació de treballs durant el semestre (60% de la nota final).

Avaluació amb prova final:

L'estudiant que no hagi assistit al 80 % de les classes pràctiques, no podrà avaluar-se a través del sistema d'avaluació continuada i haurà de realitzar un examen teòric final, una prova pràctica de totes les matèries i la presentació del portafolis de l'assignatura.

L'estudiant que no superi l'avaluació continuada haurà de realitzar un examen teòric final, una prova pràctica de tots el blocs i la presentació del portafolis de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Janer Boada, J. (1982). Manual práctico de Electroterapia. Barcelona: Eunibar.
Kahn, J. (1986). Principios y práctica de Electroterapia. Barcelona: Jims.
Marin, J.M. (2000). Electroterapia para fisioterapeutas. Madrid: Panamericana.

Teràpia Manual d'Extremitats Superiors i Inferiors

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria de Mètodes Específics d'Intervenció en Fisioteràpia i pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements teòrics i pràctics per introduir-se a la teràpia manual passiva analítica.

CONTINGUTS:

1. Teoria Teràpia Manual:
  1. Introducció a la Teràpia Manual analítica passiva, objectius i principis
  2. Biomecànica articular de les EEES i EEII.
  3. Descripció de les maniobres de mobilització analítica passiva de les extremitats
2. Pràctica extremitat superior:
  1. Cinturó escapular.
  2. Colze i avantbraç.
  3. Mà.
3. Pràctica extremitat inferior:
  1. Maluc
  2. Genoll i cama
  3. Peu

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada:

Els continguts pràctics s'avaluaran de forma continuada a través de la presentació del portafolis de pràctiques per part de l'alumne i de la valoració dels procediments pràctics durant el procés d'aprenentatge.

Els continguts teòrics s'avaluaran a través de proves escrites i presentació de treballs durant el semestre.

La nota final serà un 40% de l'examen teòric, un 40% de la pràctica i un 20% del portafolis.

Avaluació en prova final:

L'estudiant que no hagi assistit al 80% de les classes pràctiques, no podrà avaluar-se a través del sistema d'avaluació continuada i haurà de realitzar un examen teòric final, una prova pràctica de tots els blocs de l'assignatura i la presentació del portafolis.

La nota final serà un 40% de l'examen teòric, un 40% de la prova pràctica i un 20% del portafolis.

L'estudiant que no superi l'avaluació continuada tindrà l'opció de realitzar **l'avaluació en prova final** amb la mateixa valoració que s'ha especificat més amunt

BIBLIOGRAFIA:

Genot, C.; Neiger, H.; Pierron, G.; Peninou, G. (1988). Kinesioterapia. Evaluaciones. Técnicas pasivas y activas del aparato locomotor. 2 toms. Madrid: Panamericana.

Kaltenborn, F.M. (2004). Fisioterapia manual. Extremidades. Madrid: McGraw-Hill Interamericana.

Kapandji, A.I. (2010). Fisiología articular, Tomo I, Tomo II, Tomo III. (6 ed). Madrid: Panamericana.

Lewit, K. (2002). Terapia manipulativa para la rehabilitación del aparato locomotor. Barcelona: Paidotribo.

Miralles, R.C (2005). Biomecánica clínica de los tejidos y las articulaciones del aparato locomotor. (2Ed). Barcelona: Elsevier-Masson.